YALOVA KAPLICALARI
1 Mayıstan itibaren açılıyor

Cumhuriyet

17 nci yıl sayı: 6000

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve Matbaa kısmı: 24299 - 24290

Çarşamba 23 Nisan 1941

ŞAKA
23 nisan Bayramı münasebetile nefis bir sayı neşretti.
Bugün muvezzilerinizden istemeyi unutmayınız.

Millî Bayramımız

Hakimiyetin ve Türk çocuğunun bayramı

Bitti ve yok oldu sanılan Türk milleti o günkü hamlesile tarihe adeta yeniden doğan kuvvetli bir devlet olarak karışıyordu. Ve kolayca değil, sıkılmış yumruklarını bütün bir husumet cihanına karşı sallıyarak ve savurarak.

Hem millî hakimiyetin, hem Türk çocuğunun bayramı İnkılâb Türkiyesinin en güzel eserlerinden biri budur. Türkiye Büyük Millet Meclisi 23 nisan 1920 de Ankarada açılarak Türk milletinin kendi mukadderatını kendi kuvvetli ellerine almasından ibaret yepyeni bir rejime müstenid yeni Türkiye devleti kurulmuştu. Bilâhare halkın ve devletin çocukla alâkası bu büyük bayrama bağlandı. Şimdi her yıl 23 nisanda hem halk hakimiyetinin bayramı kutlulanıyor, hem Türk çocuğunun bayram haftası başlıyor. Bugün hür ve müstakil Türkiyemizde iki bayramı birden yapıyoruz: Bütün milletin bayramı içinde çocuklarımızın bayramını.

Eşsiz bir buhranla sarsılan dünyanın harsik harb vakıaları safha safha yayılarak hududlarımıza kadar ulaştığı bir zamanda bu çifte bayram Türk milletinin kendi mukadderatına en kuvvetli bir emniyetle bakması için hakikaten mutlu bir vesiledir.

23 nisan 1920 tarihi millî hayatımızda tarihimizde ve belki kahraman ırkımızın hayatında büyük bir dönüm noktasıdır. Orada yaşanmış bir devrin sahifeleri kapatılarak yeni Türkiyenin hayatı için yepyeni bir kitab açılmıştı. İmparatorluğun tarihî bir zaruret olan tasfiyesini Türkün tarihile karıştırmak istiyenlerin büyük hataları o gün ispat edildi. İmparatorluğun başında ona adını veren bir hanedanın bulunması sadece bir şekil idi ki bu imparatorluğu yapan ve yaşatan Türk milletinin unutulmasına ve ihmali caiz bir kemiyet sayılmasına sebeb teşkil edemezdi. Bu şekil tefessüh ile etse bütün mevcudiyetile ayakta duran Türk milleti elbet en hakiki hakikat olan kendi hayat hakkına yeni bir şekil bulmaktan âciz kalmazdı. 23 nisan 1920 de Ankarada toplanan Türkiye Büyük Millet Meclisile Türk milleti işte bunu yaptı:

— İmparatorluk yıkılmış olabilir. Fakat millet olarak ben varım ve millî hududlarımda bütün haklarımı kendi elime alıyorum.

Dedi. Ve yalnız bunu demekle kalmıyarak saray ve Babıali şekillerindeki hakazı kendisi de tekmelemek mecburiyetinde kaldı. Şüphe yok ki 23 nisan kendi başına yalnız Türk milletinin değil dünyanın en büyük inkılâblarından biridir. İmparato-

bitti ve yok oldu sanılan Türk milleti o günkü hamlesile tarihe adeta yeniden doğan kuvvetli bir devlet halinde karışıyordu. Ve kolayca değil, sıkılmış yumruklarını bütün bir husumet cihanına karşı sallayarak ve savurarak.

Bu son ergenekon zaferinin millî bir bayram olmasından daha tabiî bir şey olamaz. Yeni Türkiyede Türk çocuğuna gösterilen alâkanın bu bayrama eklenmesi derin bir şuurun ifadesidir. Öylelikle o millî bayramın manası büyümüş, kıymeti katmerlenmiştir.

Hâdiselerin terbiye edici tesirlerini yeni Türkiyenin ilk yıllarından başlayarak Türk çocuğuna gösterilen alâkanın mütemadi inkişafında görürüz. Çocuk Esirgeme Kurumu daha evvel İstanbulda başlamıştı. Fakat Ankara merkezinden yeni bir hayatla fışkırmağa başladığımız ilk zor günlerde bu işe yeni inkılâbcı hayatımızda yeni bir hamle ile el atılan zamanla şimdiye kadar alınan mesafeyi ölçüyoruz da sonsuz sevinclerimiz hayretlerimizle ve hayranlıklarımızla karışıyor.

20 yıl önce fakir bir odanın kuru tahta masası etrafında toplanan üç beş arkadaşı hatırlayoruz: Türk Çocuğunu Esirgeme Kurumunu adeta yeniden kurarak yürütmek azmi etrafında konuşuyorlar. Bu ilk adım. Bugün önümüzdeki hartada Ankara merkezinden yurdun her tarafına uzanan âteşin kırmızı çizgilerin ulaştığı 270 merkezi görüyoruz. O ilk fakir odaya bedel ülkede şimdi Türk çocuğunun sarayları yükselmiştir. Baş döndürecek kadar büyük bir inkişaf.

En ehemmiyetli terakki memlekette Türk çocuğuna gösterilmesi elzem alâkanın mütemadiyen çoğalmasında tahakkuk ediyor. Müterakki adımlarla geçirilen bu yirmi sene zarfında bu gayeye doğru alınmış yoldan bilhassa memnun olmak lâzımdır. Küçük Türk çocuğunun büyük meselesi her yıl daha fazla anlaşılıyor. Asıl hedef budur: Türk çocuğunu camiaya, millete ve devlete maledebilmek. İdeal devletin ilk safta gelen en büyük işlerinden biri bu olsa gerektir: Yarının millî camiası demek olan bugünün çocuğu ile meşgul olmak. Bu kolay ve küçük iş değildir, zor ve büyük iştir. Fakat istikbaline hâkim olmak istiyen her milletin en lüzumlu ve

YUNUS NADİ

(Arkası sahife 5 sütun 6 da)

Bu haftanın programı

Şehrin her tarafında muhtelif merasim ve eğlenceler var

Bugün yurdumuzda millî hakimiyetin kuruldugu gündür. Ayni zamanda çocuk bayramı oln bu şerefli yıldönümü, memleketimizin her tarafında olduğu gibi İstanbulda da hararetle kutlulanacaktır.

Çocuk bayramı münasebetile Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu İstanbul merkezi tarafından zengin bir program hazırlanmıştır.

Bu programa göre çocuk haftası zarfında bir çok yerlerde müsamereler verilecek, çocuklara mahsus eğlenceli oyunlar tertib edilecek, şehrimizin bir çok semtlerinde yeniden vücude getirilen çocuk bahçelerinin açılma törenleri yapılacaktır.

Bugün saat 14 te Beyoğlunda Fransız tiyatrosunda büyük bir müsamere verilecektir. Müsamerede çocukları ilgilendirecek bir çok sürprizler vardır.

(Arkası sahife 5 sütun 1 de)

Şiddetli hücumlara rağmen

Yunan müdafaa hatları gene yarılamadı

Müttefik ordular yeni mevzilerine muvaffakiyetle yerleştiler

Berne 22 (a.a.) — Ofi: Şimdi Tesalya ovasında harbeden Alman kıt'alarının cepane ve iaşe nakliyatı meselesi bu kıtaat cenuba doğru ilerledikçe daha ziyade güçleşmektedir.

Gazette de Zurich'in Berlinden öğrendiğine göre bunun sebebi cenubî Yugoslavyada yol olmaması ve Yunanistanın da arızalı bulunmasıdır. Şimdi ordunun iaşesi mahallî tayyare meydanlarına kadar hava yolile yapılmakta ve cepaneler bu meydanlardan kamyonlarla ve motosikletlerle ilk hatlar dahi zırhlı kıt'alara götürülmektedir.

(Arkası sahife 5 sütun 4 te

Balkanların yeni taksimi

Varisler arasında ihtilâflar

İtalya ile Hırvatistan, Rumanya ile Macaristan uyuşamıyorlar!

Bulgaristan da kendisine verilen araziyi kâfi bulmuyormuş!

Ankara Radyo Gazetesinden

Mihver devletlerinin Balkan vaziyetile meşgul oldukları muhtelif kaynaklardan bildiriliyor. Hitler ile Mussolini arasında bir mülâkat yapıldığına dair verilen haber teeyyüd etmemiştir. Fakat Almanya Hariciye Nazırı von Ribbentrop'la, İtalya Hariciye Nazırı Kont Ciano'nun Viyanada bulundukları teyid edilmektedir. İki nazırın Yugoslav ve Yunan meselelerini tetkik ve müzakere ettikleri tahmin olunuyor. Alınan haberlere göre muhtelif memleketlerin mutalebatını telif etmek kolay olmıyacaktır.

İtalyanlar, Hırvatistana aid olan Dalmaçya sahillerinin İtalyaya ilhakı hakkında ısrar ediyorlar, Hırvatlar da bu işlerde Almanlara sığınmışlardır.

İtalyanın Karadağı da istediğini Londra radyosu bildirmiş ve bazı Karadağlıların Mussoliniye bir telgraf çektiklerini de ilâve etmiştir.

Yugoslavyanın paylaşıldığı bu sırada, diğer komşusu Bulgaristan da hududlarını genişletmeğe çalışıyor. Bulgarlar Makedonyanın bir kısmını ve garbî Trakyayı işgal etmişlerdir. Fakat Bulgarların bununla iktifa etmedikleri söyleniyor. Bulgar Kralı Boris, Hitlerle görüşmüşse de, anlaşılan bu hudud meseleleri halledilmedi ki Kral Borisin tekrar Almanyaya gideceği haber veriliyor.

Diğer taraftan gerek Rumenler, gerek Macarlar halen Alman işgali altında bulunan Banat'ı isteyorlar. Rumenler ayrıca Transilvanya meselesini de alevendiriyorlar. Bu vesile ile Rumen - Macar münasebatı gerginleşmiştir. Hatta Rumenlerin Macar hududunda asker tahşid ettikleri şayidir. Bununla beraber, Almanların bu iki memleket arasında silâhlı bir ihtilâf çıkmasına meydan vermiyecekleri zannediliyor.

Yeniden Hitler'le görüşeceği söylenen Bulgar Kralı Boris

Hitler Ciano'yu kabul etti

Viyana 22 (a.a.) — D.N.B ajansı bildiriyor:

Hitler 2 nisanda, yanında Almanya Hariciye Nazırı von Ribbentrop bulunduğu halde, Viyanaya kısa bir ziyaret için gelmiş olan İtalyan Hariciye Nazırı Kont Ciano'yu kabul etmiştir.

Von Ribbentrop'la yaptığı müzakereleri bitiren Kont Ciano bu gün öğleden sonra İtalyaya hareket etmiştir.

Fransız elçisi Belgradda döndü

Budapeşte 22 (a.a.) — «Ofi» Hususî bir kaynaktan Budapeşteye gelen haberlere göre, Fransız elçisile elçilik me-

(Arkası sahife 5 sütun 3 te

Almanlar

Limni ve Semendere adalarını işgal ettiklerini bildirdiler

RADYO GAZETESİ

«Almanlar, Türk kara suları yakınlarında ve Çanakkale Boğazından 160 kilometre uzakta bulunan Limni ve Semendere adındaki Yunan adalarını işgal ettiklerini bildirmişlerdir. Bu işgalin vaki olup olmadığı, vaki oldu ise ne gibi şerait altında olduğu hakkında henüz tamamlayıcı malûmat mevcud değildir.»

Müşfik Türk Kadını

Vatan için derhal vazife almağa koştu

Bayan İnönünün davetine bütün yurd kızları icabet ediyor - İstanbulda da bir komite kuruldu

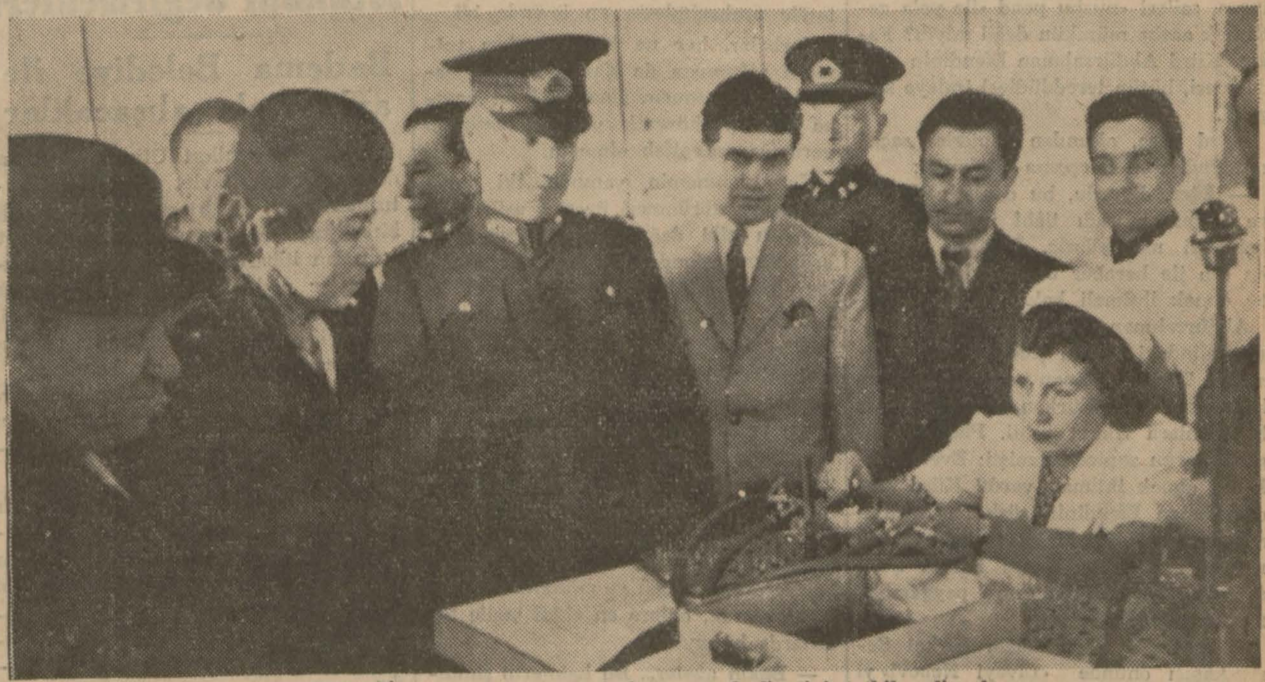

Sayın Bayan İnönü Ankarada kadınlarımızın faaliyetini tetkik ediyorlar

Türk kadınını millî müdafaa hizmetinde vazife almağa davet eden sayın Bayan İnönünün beyannamesi, İstanbul aile muhitlerile şefkatli Türk kadınları arasında heyecanlı bir alâka uyandırmıştır. Yurda hizmet için gösterilen büyük tehalük, Türk kadınlarının vatan davasında erkek arkadaşlarından asla geri kalmıyacağını bir kere daha ispat etmektedir.

Bu cümleden, şehrimizin muhtelif semtlerinde oturan kadınlarımız derhal alâkadar makamlara müracaat ederek memnuniyetle hizmet deruhde etmeğe hazır olduklarını ve kendilerine direktif verilmesini istemişlerdir.

İlk olarak derhal Bayan Kırdar, Ba-

(Arkası sahife 5 sütun 1 de)

Dün Avam Kamarasında beyanatta bulunan İngiltere Başvekili M. Churchill

ÇÖRÇİL

Dün Avam Kamarasında izahat verdi

İngiltere Başvekili suallere cevaben son muvaffakiyetleri izah ediyor

Londra 22 (a.a.) — İngiliz Başvekili Çörçil, bugün Avam Kamarasında işçi partisinden Lees Smith'in bir sualine cevaben beyanatta bulunmuş ve demiştir ki:

«— Avam Kamarasına vereceğim yegâne haber, Amiral Cunningham kumandasındaki Akdeniz muharebe filosunun dün şafak vakti Trablusgarb limanını 42 dakika bombardıman ederek ayni zamanda hem limana, hem limandaki gemilere, genişliği bu dakikada

(Arkası sahife 5 sütun 5 te

İngiliz donanması

Dün Trablusu bombardıman etti

Habeşistanda, Dessi önünde İngiliz - İtalyan orduları harbe tutuştu

Londra 22 (a.a.) — İngiliz Bahriye Nezareti tarafından öğleden sonra neşredilen tebli:

«Dün sabah şafakla beraber Trablusgarbın denizden bombardımanına aid şimdi daha mufassal malûmat alınmıştır. Donanma tarafından yapılan bombardımana İngiliz hava kuvvetleri ve donanmaya mensub tayyareler de iştirak etmiştir. Akdeniz filosunun ağır harb gemileri saat beşte bombardımana başlamışlardır. 375 milimetrelik obüslerle daha ufak çapta obüslerin liman ve liman tesisatı üzerine yağdırılması

(Arkası sahife 5 sütun 2 de)

Tekrar Parise gideceği haber verilen Fransız Başvekil muavini Amiral Darlan

FRANSA

Tekrar mihvere doğru temayül ediyor

Balkan hâdiselerinden sonra, Almanya ile anlaşma cereyanı gene kuvvetleniyor

Londra 22 (a.a.) — Müstakil Fransız ajansının Fransız hududundaki muhabiri bildiriyor:

Eski Fransız Muharibleri cemiyetlerinin feshi, sendikaların feshinden daha sür'atle ilerlemektedir. Şark Muharibleri cemiyetile Ciğerden Yaralılar cemiyeti ve adedce daha az azası olan diğer cemiyetler tamamen feshedilmiş bulunmaktadır.

Vichy'de, kabinede tadilât yapılması

(Arkası sahife 5 sütun 7 de

Birkaç söz

23 Nisan

Bu gün yirmi bir yaşını tamamlayan delikanlıların doğdukları gündü. Ankarada, şimdiki Halk Partisi binasının önünden o zamanki Taşhana doğru uzanan meydanda mütevazı bir kalabalık birikmişti.

Şenlikten ziyade duaya benzeyen bir merasim yapıldı. Kalabalık arasından ayrılan bir takım sarıklı hocalar ve kalpaklı vatandaşlar, pencereleri kırmızı bayraklarla donatılmış binadan birer ikişer içeri girdiler. Dışarıdaki kalabalık ağır adımlarla dağıldı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi açılmıştı.

Binlerce senelik tarihimizde yarım saatlik bir yer işgal eden o basit merasim, şekil itibarile belki bugüne kadar yapılanların en gösterişsiziydi. Orta Asya yaylâlarında Türk hakanlarının yağız bakışları önünde toplanan kurultaylar şüphesiz daha haşmet verici olurdu. Orta Avrupaya sefere çıkan Osmanlı ordularının tantanası yanında, Taşhana uzanan meydandaki o kalabalık, belki bir sükûtiler alayı kadar sessizdi. Hatta çürümüş ve çözülmeye yüz tutmuş saltanatın muhtelif bahanelerle tertib ettiği merasimler bile 23 nisan gününe nazaran mukayese edilemiyecek derecede şatafatla yapılırdı.

Fakat, şekil itibarile bu kadar basit geçen 23 nisan 1920 gününü, içinde taşıdığı büyük mana bakımından kaç bayramımızla mukayese edebiliriz?

O gün büyük Türk milleti, gösterişsiz ve alâyişsiz olmakla beraber mukadderatını bilfiil eline alıyordu.

O gün Türk milleti, fazla söze lüzum görmeksizin en kahraman evlâdını kendine baş seçiyordu.

O gün Türk milleti, kanayan kalbine elini bastırarak, tarihin en çetin savaşına girişiyordu.

O gün Türk milleti, Şefine ve zaferine karşı beslediği sarsılmaz imanını kendi vicdanına haykırıyordu.

Yirmi bir yaşını tamamlayan delikanlılar! Doğduğunuz gün bizim bayramımızdır.

N.

Vak'ai Hayriye

Yazan: Salâhaddin Güngör

— 6 —

Sancâğı şerif çıkmış, etrafına millet toplanmıştı

Yeniçeri kışlalarına hücum başladı, bir taraftan asiler top mermilerile helâk olurken bir taraftan da ocak cayır cayır yanıyordu

Çünkü sancak ortaya çıkar çıkmaz şehirde büyük bir kargaşalık çıkmak ihtimali vardı.

— «Ya zorbalar galib gelir de bunca asdıkayı devleti mahv» ederlerse?

Padişahın tereddüd içinde olduğu görülüyordu. Onun bu tereddüdüne «hasbel'ubudiye» iştirak edenler de vardı. Akıbeti meçhul bir sergüzeşte atılmaktansa, asileri «nushu pend »ile yola getirmek acaba mümkün değil miydi? Fakat, Kürd Abdürrahman Efendinin müdahalesi, bütün tereddüdleri izaleye kâfi geldi.

Kürd hoca, ağzından köpükler saçarak Padişahın karşısına dikilmişti:

— Eğer, diyordu, bu devletin devam ve bekası muradı ilâhî ise elbette o habisleri mahvederiz. Değilse, biz de bu din ile beraber batıp gideriz. Daha ne olmak ihtimali kaldı?..

Abdürrahman Efendi, bunları söylerken, elindeki tesbihi şiddetle yere vurmuştu. Tesbihin kopan taneleri mermerler üzerine dökülürken, mecliste hazır bulunanlara rikkat geldi. Padişah bile gözyaşlarını zaptedememişti: Evet! Sanki ne olmak ihtimali vardı! Kürd Abdürrahman Efendinin sözlerile cesareti artmış olan İkinci Mahmud, hışımla yerinden kalkarak doğruca Hırkai Şerif dairesine geçti. Biraz sonra peygamberin sancağı elinde idi.

Sadrıazamla Şeyhülislâm Hırkai Şerif kapısı önünde «Livayi Nebevî» yi Padişahtan teslim aldılar.

İkinci Mahmud, çok heyecanlanmıştı. Etmeydanındaki asilerin üzerine bizzat yürümek isteyordu. Fakat Sadrıazam ve diğer devlet erkânı «öyle kilâb mecmai olan bir mahalle binnefis azimeti hümayuna mahal olmadığını» ileri sürerek Padişahın bu arzusunu önlemeğe muvaffak oldular.

«Şevketlû Padişahın Hırkai Şerif odası pişgâhında ikamet ile iman ehlinin selâmet ve mansuriyeti için dua» etmesi kâfi idi.

Sancak, henüz sarayda iken her tarafa haberler uçurulmuş ve muhtelif semtlere kol kol adamlar gönderilerek «bilcümle ehli islâm» sancakı şerif altına davet edilmişti.

Ocak elebaşıları bu esnada kendi hesablarına çalışıyor «yeniçeri olanlar kazgan başına gelsün!» diye sokaklarda tellâl çağırtıyorlardı.

Meydanlarda halk karıncalar gibi kaynaşıyor, medreselerden boşanan yobazlar, yüksek sesle tekbir getirerek Ayasofya meydanına akıyorlardı.

«Gayretkeşanı dinü devlet» in, böyle akın akın sancakı şerif etrafına geçmeleri, asiler üzerinde gerçekten şaşırtıcı bir tesir yapmıştı.

Mahalle imamları, camilerini kapayarak, müezzinler minarelerden inerek koşuyorlardı. Bilâdi selâse hâkimleri, şeriat mahkemelerinin kadı ve muhzırları, sâdad adı verilen peygamber torunu iddialıları güruh güruh gelerek «fırkai naciye» ye iltihak etmekte idiler. Şeyhülislâm kapısında bir tek hoca kalmamıştı. Asiler, bütün bir şehrin ayaklanışı karşısında idiler. Şuraya buraya seğirtiyor, arada bir yolları kesmeğe çalışıyor, fakat her taraftan sel halinde boşanan bu kesif kalabalığın ileri atılışına mâni olamıyorlardı.

Sadrıazamla Şeyhülislâm, biraz sonra sancağı ortalarına almış ve omuzları hizasına kaldırmış oldukları halde, bâbı hümayun önünde görününce azim bir gulgule daha koptu. Hele Ahıshalı Ahmed Efendinin duasını işitenler arasında ağlamıyan kimse kalmadı.

Sadrıazamın tensibile Sultanahmed camii, asilere karşı yapılacak tenkil harekâtı için üssülhareke olarak seçilmişti.

Sadrıazamla Şeyhülislâm sancağı ortalarına almış, en önden gidiyor, kesif bir halk kütlesi tekbirler, tehliller getirerek onları takib ediyordu.

Biraz evvel verilen emir üzerine iç cebehane açılmış, isteklilere silâh ve cepane dağıtılmıştı.

Alay, Sultanahmed camii önüne kadar hâdisesizce vardı. Asiler, sanki ölü uykusuna yatmışlardı. Sancağın etrafını saran halkayı dağıtmak değil, ona yaklaşmak cesaretini bile gösteremiyorlardı. Arada tek tük silâh patlatanlar olduysa da, işin nasıl bir encama varacağını kestirerek şimdiden pis pis düşünmeğe başlayanlar ekseriyeti teşkil ediyordu. Her kazan kaldırışta, birkaç yüz ocak yıkmağa alışmış olan ocaklûlar bu defa işin başka bir renk almakta olduğunu görüyorlardı.

Eşkiyanın silik ve ihtiyatlı vaziyeti, Sadrıazamın da dikkatinden kaçmamıştı. Hıncahınc dolan camiin içinde Ağa Hüseyin Paşa ile Mehmed İzzet Paşayı yanına çağırarak, yürüyüş zamanının geldiğini kendilerine haber verdi.

Sadrıazam, kumandayı bizzat ele almak arzusunda idi. Fakat vükelâ ve erkânı devlet mâni oldular:

— Sizin üssülharekâtta kalup tedbiri umura himmet eylemeniz muvafık olur, dediler.

Sadrıazam da bu teklifi kabul etti. Çünkü maazallah galebe asilerde kalırsa geride başkaca mühim tedbirlere başvurmak zarureti hasıl olacaktı.

Ağa Hüseyin ve Mehmed İzzet Paşalar, Sadrıazamdan talimat alarak camiden çıktılar. Her iki paşa da, maiyetlerinde yüzlerce sekbanla gelmişlerdi. Bundan başka meydan, humbereci, lâğımcı, kalyoncu askerile doluydu.

Paşalar Etmeydanı kışlası önünde toplanan askere, asileri dağıtmak üzere hücum emrini tereddüd etmeden verdiler. Topçu yüzbaşısı Karacehennem, iki topile muhacimlerin en önünde idi.

Zorbalar, her ne kadar yolları tutmağa çalışmışsa da Karacehennem hakikî bir cehennem alevi gibi iki yanına ateş püskürerek yeniçeri saflarını yarmağa muvaffak olmuştu.

Karacehennemin yanında iki topla meydanda görünmesi üzerine asiler çilyavrusu gibi dağıldılar. Kaçabilenler, kışlalarına sığındı, kaçamıyanlar, ayaklar altında ezildiler.

Asker, alınan tertib veçhile iki kola taksim edilmişti. Ağa Hüseyin Paşa, maiyetindeki topçularla Divanyolunu kesmiş, İzzet Paşa da, humbereci, lâğımcı ve kalyoncularla Sarachanebaşını tarayarak, Etmeydanına gelmişti. O sırada asi safları arasından kaçıp geldiklerini söyleyen bazı münafıkların, işi uzatarak zorbalara vakit kazandırmğa çalışmaları üzerine Sadrıazam, müdahaleye mecbur oldu ve münafıkları karşısına alarak, onlara en ciddî sesile ihtarlarda bulundu:

— Bakın ağalar... Bu hainlerin şimdiyedek din ve devlete yapmadıkları hiyanet kalmadı. Elbette kılıc çekip üzerlerine varmak lâzimei diyanettir!

Sonra etrafındaki cengâverlere dönerek:

— Ey ümmeti Muhammed! diye haykırdı, daha ne durursuz. Rızayi Bârî için eşkiya ile cenge gidin!

Halk safları arasında müthiş bir dalgalanma oldu. Meydanı dolduran insanlar, derya gibi temevvüc ederek asilerin üzerine atıldılar.

O sırada, kalabalık arasından biri ortaya çıktı:

— Bu askere bir başbuğ lâzım... Müsaadeniz olursa bu işi ben yapayım! dedi.

Bu zat, Baruthane Nazırı Necib Efendi idi. Kendisine müsaade verilince, hemen başından kavuğunu çıkarıp, asker kıyafetine girdi ve halkın önüne düşüp, asilere karşı harekete geçti.

Etmeydanındaki yeniçeri kışlası, yavaş yavaş sarılıyordu. Ocağın son saatlerini yaşamakta olduğunu artık herkes anlamıştı.

Karacehennem, kışlanın meydan kapısına gelerek, asilere son bir ihtarda bulundu:

— Edeb ve namusunuzla teslim olun. Yoksa bir ferdin buradan sağ çıkmasına imkân yoktur. Sonra başınıza gelecekleri siz düşünün!

Fakat asiler, taş yığarak kapattıkları kapının arkasında kendilerini emniyette hissediyorlardı. Bu ihtara kulak asmıyarak Karacehenneme küfür savurmakla mukabelede bulundular.

Bu sırada Baruthane Nazırının fırkası da tekbir getirerek kışlanın önüne yaklaşmakta idi.

Hüseyin ve İzzet Paşalar, asileri dağıtmak üzere topçuları işbaşına çağırdılar. On kadar köhne topa, hep birden, ateş emri verildi. Meydan kapısının kanadı, birkaç dakika içinde güllelerle delik deşik olarak içeriye doğru devrildi. Kapının arkasında yığılan eşkiyadan büyük bir kısmı telef oldular. Şimdi öteki kapıyı da açtırmak lâzımdı. İzzet Paşa, Mustafa adında bir topçu bahadırını iki bin beş yüz kuruş atiye vadile kandırarak, meydan kapısını açmağa memur etti. Mustafa, bir sıçrayışta meydana atlayıp, öteki kapıyı da ardına kadar açtı.

Karacehennemle Tophane İmamı önde, sekbanlar arkada, içeri girdiler. Karacehennem bu sırada topuğundan bir kurşunla yaralandığı halde kumandayı elinden bırakmamıştı. Meydanda toplanan yeniçeriler, daha ilk hücumda dağıldılar. Kimi tekkelerine kaçtı, kimi kışlalarının içine kapağı attı. Meydanda kimse kalmadı. Tam bu esnada bir kasab dükkânından yağlı paçavra bırakılmak suretile ocaklûnun bu son sığınağı da tutuşturulmuştu.

Ateş içinden yol bulup kaçabilenler pek az oldu. Asilerin çoğu, kışlalarile birlikte cayır cayır yanarak mahvolmuş, ve ocak... Bu sefer artık temelinden ve bir daha tütmemek üzere yıkılmıştı.

Eşkiyanın mahvı haberini Sadrıazam Selim Mehmed Paşaya hemen koşup müjdelediler. Büyük devletlerin elçileri bile, hayretlerini gizleyemiyen bir eda ile, kazanılan muvaffakiyetten dolayı Babıâlye tebriknameler gönderdiler.

Şairler, tarih düşürmekte birbirlerile müsabaka ediyorlardı. Fakat en güzel mısraları şüphe yok ki Keçecizade söyledi:

«Tecemmüi eyledi meydanı Lâhme,
İdüp küfranı nimet, nice bâğî
Koyup kaldırmadan ikide birde,
Kazan devrildi, söndürdi ocağı!»

— SON —

Doğru değil mi?

Barbaros Hayreddini tekrar hatırlıyalım!

Barbarosun Beşiktaştaki türbesi bir iki sene evvel matbuata uzun müddet mevzu oldu. Bu türbenin bakımsızlık yüzünden harab olmaya yüztuttuğu ve etrafını saran derme çatma binalar arasında görünmez bir hale geldiği hakkında sütun sütun yazılar yazıldı. Bunun üzerine faaliyete geçilerek kıymetli Türk amiralının kabrinin sağını solunu, önünü arkasını kaplıyan salaşlar yıktırıldı ve orası güzel bir meydan haline getirildi. O zaman hepimizde türbenin de itina ve ihtimam göreceği hakkında bir ümid peyda olmuştu. Fakat aradan epey müddet geçtiği halde tanzim işinin neticelenmesine aid emare görülmedi.

Türklere bir vakitler Akdeniz hâkimiyetini temin etmiş olan Amiralın türbesinin gene bir unutkanlığa maruz olup gitmesinden endişe ediyoruz. Çünkü muhtelif cihetlerinde yer yer filizlenen yabani otlar oradan gelip geçenlerin gözlerine batmaktadır.

Onun için yapılmıya başlanan hayır yarıda bırakılmamalı, etrafı açılan türbenin tanzim ve imarı ciheti de ihmal edilmemelidir, diyoruz.

Doğru değil mi?

İstanbul değirmenleri

Badema Belediye ile anlaşarak çalışacaklar

Toprak Mahsulleri Ofisinin İstanbul değirmenlerini Devlet emrinde çalıştırmak üzere değirmencilerle yaptığı birer buçuk aylık mukavelenin müddeti yarından itibaren bitmektedir. Bu mukaveleler muhtelif tarihlerde yapıldığı için mukavele tarihi iki gün evvel biten değirmenler bulunduğu gibi bir kaç gün sonra bitecek olanlar da vardır.

Ofisin bir buçuk aydanberi çalıştırdığı değirmenler Ayvansaray, Ayakkabı, Hasköy, Kasımpaşa ve Mumhane değirmenleridir.

Toprak Mahsulleri Ofisi geçen bir buçuk ay zarfında hem şehrin ekmeklik ununu temin etmiş, hem de sair undan yapılan mamulâta un verdiği gibi evvelce takarrür eden un stoku da tamamlanmıştır. Şimdi Ofisin artık mukaveleyi yenilemiyeceği anlaşılmaktadır.

Yeni bir koordinasyon heyeti kararile Ofisten sonra un stoku vücude getirmek vazifesi İstanbul Belediyesine verilmekte ve bunun için de 1 milyon lira tahsis olunmaktadır. Bu itibarla İstanbul değirmencilerile bundan sonra Belediyenin anlaşacağı muhakkak addolunmaktadır.

Altın fiatları düşüyor

Altın fiatlarında düşme devam etmektedir. Dün bir Reşadiye altını 2700, külçenin gramı 350 kuruşa kadar inmiş, fakat bu fiata da ender alıcı bulunmuştur.

Millî Piyango

Millî Piyangonun 23 nisan bayramı için tertib ettiği fevkalâde piyango bugün Ankarada Sergievinde çekilecektir.

Çekilişe saat 17 de başlanacak. Ankara radyosu Sergievinden naklen çekilişin bütün safahatını neşredecektir. Çekilişe saat 17,30 da nihayet verilecektir.

Bu çekilişte 33,430 numaraya 360,000 liralık ikramiye tevzi edilecektir. En büyük ikramiye 50,000 liradır.

Kısa Haberler

★ Florya plâjları mayısın birinde açılacaktır. Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdar, Floryaya giderek yaptırılan yeni kabineleri tetkik etmiş ve beğenmiştir.

★ Liselerden sonra dün de orta okulların eleme imtihanları başlamıştır.

★ Belediye, Adalar ve civarı için bir itfaiye motörü yaptırmağa karar vermiştir. Makineleri hazır bulunan bu motör 40,000 liraya yaptırılacaktır.

Şehir ve Memleket Haberleri

Anadoluya gidecekler

İkinci bir liste dün akşam hazırlandı ve Denizyollarına verildi

Anadoluya gitmek üzere kazalara beyanname vermiş olanların bu beyannamelerinin bilete ve vesikaya geçirilmesi için vilâyette çalışan memurlar dün de akşama kadar mesailerine devam etmişlerdir.

Vapur veya trenle muhtelif istikametlere gidecek olanların listeleri dün akşam ikmal edilmiş gibiydi. Memurlar bugün çalışmıyacaklarından bu listeler yarın tamamile Devlet Denizyollarına ve Devlet Demiyolları idaresine gönderilecektir.

Beş bin kişilik ilk listenin evvelki akşam Devlet Denizyolları idaresine gönderildiğini ve bu listede isimleri bulunanlara aid biletlerin de kendilerine tevzi edilmek üzere kaymakamlıklara verildiğini yazmıştık. İkinci bir liste de ikmal edilerek dün akşam Devlet Denizyollarına gönderlimiştir. Bu listedekilerin biletleri de kendilerine verilmek üzere seyahat edeceklerin sakin bulundukları kaymakamlıklara gönderilecektir. Şu halde Devlet Denizyolları idaresi vapur tahsis ettiği takdirde ilk hamlede on bin kişi sevkedilebilecektir. Dün gönderilen liste Karadeniz sahili iskelelerini takiben Batumun yakınında bulunan Pazarcığa kadar gideceklerin isimlerini ihtiva etmektedir.

Kendi paralarile seyahat edenlerin adedi gittikçe çoğaldığından tren-sevkiyatı en sonraya bırakılacaktır.

Namlarına bilet doldurulmuş olduğu halde bu seyahate iştirak etmiyecek olanlar, keyfiyetten bulundukları kaza kaymakamlarını haberdar edeceklerdir. İşin en müşkül tarafı bunların listelerinin ve biletlerinin hazırlanması keyfiyeti idi. Bu muamele Vilâyette elliyi mütecaviz daktilo ve memur çalışmalarile ikmal edildiğinden şimdiki halde yapılacak iş, biletlerin bunlara tevziinden ve vapur tahsisinden ibaret kalmıştır.

Kazalara müracaat ederek beyanname vermiş olanlar sevkedilmedikçe yeniden beyanname kabul edilmiyecektir.

Çocukları mektebde olgunluk imtihanı geçiren talebe velileri ve aileleri için ayrı bir kafile hazırlanacaktır.

Meccanen gideceklerin günü belli değil fakat iki vapur tahsis edildi

Denizyolları idaresi iki vapur tahsis ediyor

Devlet Denizyolları İşletmesi, şimdiye kadar meccanen nakillerini isteyip de deniz yolile Anadoluya gidecek vatandaşların nakli için tertibat almıştır. Fakat ilk kafilenin hareket günü dün dahi takarrür etmemiştir.

Denizyolları İşletmesi bu iş için şimdilik mevcud postalar haricinde iki büyük vapur tahsis etmiştir. Bu vapurlar yalnız meccanen gidecek yolcuları nakledecektir.

Millî Şefimizin Halkevlerine hediye ettikleri fotoğrafları

Ankara 22 (a.a.) — Aldığımız telgraflar, Millî Şef İsmet İnönünün imzalarile Parti vilâyet kaza idare heyetlerile Halkevlerine hediye etmiş oldukları fotografların merasimle yerlerine konulmasına başlandığını bildirmektedir. Bu vesile ile, Burdur, Kayseri ve İzmirde yapılmış olan törenlerde başta sivil ve askerî erkân olduğu halde her sınıf halk iştirak eylemişler ve Millî Şefe karşı sevgi ve saygılarını bir defa daha teyid etmişlerdir.

Eroinciler

Zabıta dün dört kişiyi Müddeiumumiliğe verdi

Zabıta, son üç gün zarfında şehrin muhtelif semtlerinde 12 eroin ve 4 esrar satıcısını suç üzerinde yakalıyarak Müddeiumumiliğe vermiştir.

Beyazıdda Cami sokağında oturan Ahmed Hamdi adında birinin esrar sattığı haber alınarak yakalanmıştır. Yapılan sorguda esrarı Mustafa Mavioğlu adında birinden aldığını söylemiştir. Mustafa da yakalandığında esrarı Yenikapıda Hisardibi sokağında oturan Remziden temin ettiğini söylemiştir. Remzinin evinde ani bir araştırma yapılmış ve yarım kilodan fazla eroinle bir miktar esrar bulunmuştur.

Bu oldukça geniş eroin işinden başka Küçükpazarda İsmail ve Mevlûd, Yenişehirde Vangeli ve Vahid, Kumkapıda Aziz, Taksim Elmadağında Hayati, Galatada Necati, Küçükpazarda Ahmed, Süleymaniyede Mehmed Kaya adlarındaki eroinciler de satış yaparlarken suç üstünde yakalanmışlardır.

Bir cerh vak'ası

Balatta Vodine caddesindeki bir ahçı dükkânında çalışan Mehmed, aralarında iş yüzünden çıkan kavga esnasında ayni dükkânda çalışan Şevketi bıçakla kalçasından yaralamıştır. Şevket, Balat hastanesine kaldırılmış, suçlu yakalanmıştır.

İKTISAD

İngiliz korporasyonu ile temaslar

İzmir ithalât ve ihracat birlikleri umumî kâtibi Atıf İnan, İngiliz korporasyonu ile temaslara başlamıştır. Bu temaslar bilhassa İngilizlerin alacağı kuru üzüm fiatları üzerinde olmaktadır. İngilizlerin mevcud bulunan ihraclık 4700 ton kuru üzümün mühim bir kısmını alacağı anlaşılmaktadır.

Ayrıca korporasyonun İzmirden tütün, kuru meyva ve zeytinyağı mübayaa edecekleri bilinmektedir. Bunlar üzerinde bir anlaşmaya da varılmıştır.

Almanlar da Ege mıntakasından palamut ve prina yağı alacaklardır.

Ege pamukçuları döndüler

İktısad Vekâletile temasta bulunmak üzere Ankaraya gitmiş olan Ege bölgesi pamuk müstahsilleri heyeti şehrimize gelmiş ve buradan İzmire gitmiştir. Ege pamukçuları, Sümer Bankın mübayaa fiatlarının yükseltilmesini istemişlerdir.

ŞEHİR İŞLERİ

Sütçülerin kontrolu

Her sene ilkbaharda sütten zehirlenenlere tesadüf edilmektedir. Belediye alâkadarlara gönderdiği bir tamimde bunu hatırlatarak sütçülerin sıkı bir kontrola tâbi tutulmasını istemiştir.

Belediye talimatnamesine aykırı hareket edenler

Seyrüsefer memurları, dün şehrin muhtelif semtlerinde seyrüsefer talimatnamesine aykırı hareket eden 9 şoför hakkında cezaî muamele yapmışlardır.

Eminönü kazası dahilinde de Belediye talimatnamesine muhalif hareketten 6 esnaf cezalandırılmıştır.

MÜTEFERRİK

Şefik Soyerin tetkikleri

Şehrimizde bulunan İaşe müsteşarı Şefik Soyer dün de öğleye kadar Ofisler ve Ticaret müdürlüğünde meşgul olmuştur.

Orgeneral Orbayın validesinin cenaze merasimi

Orgeneral Kâzım Orbayın validesinin dünkü cenaze merasiminden iki intıba

Orgeneral Kâzım Orbayın validesi merhum Bayan Fıtnatın cenazesi dün merasimle kaldırılmıştır.

Cenaze Vali ve Belediye reisi, Orfî İdare komutanı, Harb Akademisi kumandanı, İstanbul kumandanı, yüksek rütbeli subaylar, asker ve polis müfrezeleri ve kalabalık bir halk kütlesi hazır bulunmuştur.

Cenaze saat 16 da Nişantaşı, Valikonağı caddesindeki Küçükpalas apartımanından kaldırılarak Teşvikiye camiinde namazı kılındıktan sonra aile kabristanına götürülerek defnedilmiştir.

Teşekkür

Kıymetli validemiz Bayan Fitnat Orbayın aramızdan ebedî ayrılması dolayısile bizzat cenazeye gelmek, ve yazı ile taziyede bulunmak suretile gösterdikleri lûtuf ve nezaketten dolayı sayın Vali, muvazzaf ve emekli general ve subaylarla akraba ve dostlarımıza sonsuz şükranlarımızı arzederiz.

Kerimesi Naciye Orbay, akrabası Yaşar Oyal

HEM NALINA MIHINA

Millî Hakimiyet

Bugün millî hakimiyet bayramıdır. 23 nisan 1920 de, Ebedî Şef Atatürk, Ankarada Büyük Millet Meclisini açmış ve Türk milleti, o gündenberi kendi kendini idareye başlamıştır. Büyük Millet Meclisinde, umumî heyet içtimalarının yapıldığı salonda, riyaset kürsüsünün arkasında ve salonun en yüksek yerinde «Egemenlik ulusundur» sözü yazılıdır. Daha evvel ayni yerde «Hakimiyet milletindir» vecizesi, daha doğrusu prensipi, millî vekillerine her an siyasî hakların en büyüğü ve insanlığın en büyük nimeti olan millî hakimiyeti hatırlatıyordu.

Millî hakimiyet bir milletin en kutsî hakkıdır; medeniyetin, insanlığın millete eşsiz büyük nimetidir. Bütün siyasî haklar ve medenî nimetler onlar doğar, hepsi kuvvetini millî hakimiyetten alır.

Millî hakimiyetten mahrum millet demek, kendi yurdunda, bir hükümdarın yahud da bir diktatörün esiri, beynelmilel hayat çerçevesi içinde de başka milletlerin esiri demektir. Kendi hayatımızdan buna bir misal getirmek lâzımsa Sultan Hamidin ve Vahideddinin devirlerini gösterebiliriz. O devirlerde Türk milleti memleketin ne içinde ne dışında »hakimiyet milletindir« prensipine dayanan bir hayat sürememişti; içeride padişahlar, dışarıda ecnebi devletleri hâkim bulunuyordu. Padişahlar bir «iradei seniye» ile Millet Meclisini feshetmek salâhiyetini haiz oldukça millet, kendi hayat ve mukadderatına hâkim addedilebilir miydi? Gümrüğümüze beş para zammetmek için ecnebi devletlerine beyhude yalvarmak mecburiyetinde bulundukça bu millet, millî hakimiyetin başka şekli olan istiklâl ve hükümranlık haklarına sahib sayılabilir miydi?

Türk milleti, millî hakimiyetini dahilî ve haricin tasallûtundan kurtarmak için ihtilâl yapmak, harbetmek mecburiyetinde kaldı. Bugün Kutladığımız «millî hakimiyet» bayramı yüz binlerce şehid ve gazinin mübarek kanları pahasına ve hesaba gelmez fedakârlıklarla kazanılmış bir hak ve nimettir. Biz onun zevkini o kadar tattık, o kadar büyük iyilik gördük ki «millî hakimiyet» demek Türk milletinin varlığı ve benliği demektir. Onsuz yaşayamayız. «Millî hakimiyet» Atatürkün bize emanet ettiği en mukaddes vediadır. Millî hakimiyet, büyük Millî Şef İsmet İnönü bu ulvi mefhumun manasını pek iyi bilen beş yaşındaki yavrulara varıncaya kadar bütün Türk milletinin üzerinde titrediği aziz ve kutsî haktır. Millî hakimiyetten mahrumiyet, esaret, uşaklık demektir. Türk milleti hür di millettir. Kendinden başka arzusuna, emrine ,iradesine tahammül edemez. İstiklâl onu takib eden inkılâb, bu susuzlüğün padişaha, harici düşmanlara, geriliğe karşı açılmış hedesi idi. Türk milleti bu savaşlardan zaffer çıkmış, millî hakimiyetini diyete kadar muhafaza etmek için icab ederse tekrar dövüşmeğe, kanının son damlasına varıncaya kadar fedakârlığa and içmiştir.

Bugün millî hakimiyet bayramını 21 inci defa kutlarken ruhumuzun içinde şu sarsılmaz iman yaşıyor: Millî hakimiyetimiz için göze aldıramıyacağımız hiçbir fedakârlık ve katlanamıyacağımız hiçbir belâ yoktur. Millî hakimiyetimizden ve onun içinde mündemic bulunan istiklâl, hükümranlık gibi bütün millî haklarımızdan ayrılmaktansa beraber yaşarız, ya beraber ölürüz. Hudutlarımızdaki pek mahdud tabansızlar, yahud dışarıdaki kötü niyet sahibleri de bunu böylece bilmelidirler

Cumhuriyet çocukları

Sizin bayramınız bütün günlerinin en neş'eli ve en feyizli günüdür. Hiç bir bayram günü sizin bu haftanız kadar vatan için ümidle dolu değildir.

R. C. İSMET

Küçük hikâye

Dinen ses

Mükerrem Kâmil Su

Mahmud karısından soğuduğunu hissediyordu. On bir yıllık birleşik hayatlarını, ilk senelerin o güzel duygularına rağmen, şimdi pek manasız buluyordu. Arkada kalan bu uzun mazi, zavallı küçük kadını harab etmişti. Her halile biten bir güzelliğin yasını tutar gibiydi. Artık kendisine itina da etmiyordu. Elleri sertleşmiş, tırnakları, saçları bakımsız kalmıştı.

Halbuki kendisi, şakaklarına doğru ağaran saçları, geniş alnı, dik vücudile hâlâ alımlı bir erkekti. Sıhhatine, giyimine eskisinden fazla dikkat ediyordu. Bir zamanlar çalıştığı bir müessesede basit bir kâtibdi. Fakat gösterdiği başarı yüzünden çabuk ilerlemiş, mühim bir servise şef olmuştu. Hayatı seviyordu. Heyecanlarını kaybetmemekten gelen bir genclik havası içinde yüzüyordu. Emrinde çalışan birkaç güzel kız da vardı. Sabahları onların, ruhlarının baharını açığa vuran, pırıltılı gözlerile karşılaşmak, varlığında büyülü bir tesir husule getiriyordu. Evinin kapanık havasına rağmen burada hayat aydınlık ve çok canlıydı.

Birbirlerinden güzel bu birkaç kız saçlarına, yüzlerine, ellerine ve kıyafetlerine ne kadar da itina ediyorlardı. Hele içlerinden birini ne kadar çok beğeniyordu. Bu, altın saçlı, pembe yüzlü, gözlerinin içine ışıklı deniz sularını doldurmuş gibi fevkalâde güzel bir kızdı. Dosyaları getirip de izahlara başlayınca ılık sesi ve vücudünden gelen o nefis koku ile sarhoş olmamağa imkân yoktu. Kaç defa bu kızı kucaklamak, öpüp okşamak ihtiyacını duymuştu. Fakat daima kendisini tutuyor, oldukça sert sinir hamlelerine karşı koymağa muvaffak oluyordu.

Ah o kadın ve iki çocuk hayatında olmasalardı.. Kendisini çözülmez bağlarla onlara düğümlü hissettikçe çılgına dönüyordu.

Karısı ilk yıllarda cıvıl cıvıl bir şeydi. Sabahları uyandığı zaman uykulu yüzile, mutfakta bulaşık yıkarken beyaz önlüğü ve başlığile de güzeldi. Bütün hareketlerinden taze bir bahar havası yükselirdi. İşlerini bitirdikten sonra süslenmeğe, okumağa, gezmeğe, hatta musiki ile meşgul olmağa vakit bulurdu.

Halbuki ikizler doğduktan sonra hayatlarının bu güzel safhası kapanmıştı. Macide esasen narin olduğu için bu doğumla fazla sarsılmış, uzun zaman eski sıhhatini bulamamıştı. Eve getirilen hizmetçilerin kaprislerine tahammül etmek de bir mesele idi. Sonra ikizler de az huysuz değillerdi. Sözleşmiş gibi beraber ağlayor, beraber acıkıyor ve beraber çamaşırlarını kirletiyorlardı. Evin o eski sıcak, samimî havası bozulmuştu. İkinci plânda kalmak sinirlerine dokunuyordu.

Mahmud bu suretle yavaş yavaş karısından ve yuvasından uzaklaşmağa başlamıştı. Eskisi gibi akşamüstleri evine dünmek için sabırsızlanmıyordu. Bilâkis bir sinemaya, bir kazinoya uğrayarak gecikiyordu. Karısının bu gecikmelere karşı hırçınlaştığını da görmüyordu. Hatta mazlûm bir sesle:

— Çok iyi yapıyorsun, diyordu, bütün gün dairede kapandıktan sonra biraz gezip eğlenmek hakkın. Zaten evde de eskisi gibi rahatın kalmadı.

Bu konuşmalar esnasında yüreğini bir acıma duygusu sarardı. Fakat ne çare ki, evinin dışında geçirdiği değişik hayata alışmıştı. İkizler büyüdükten sonra da birçok vazifesini hatırlamaz olmuştu. Aylığını alınca karısına evi güçlükle idare edebilecek bir para bırakıyordu. Artık hizmetçileri de yoktu. Çünkü kendisine kurduğu yeni dünya içinde bol paraya ihtiyacı vardı. Eğlence yerlerine epey para gidiyor, bazan hoşuna giden bir kadını sinemaya götürüyor, tanınmış birkaç evde haftanın muayyen saatlerinde bulunuyordu.

Bazan kendi kendine: «Ne olur, derdi, bir kere hatırlasa da şöyle bir telefon ediverse. Beni kıskandığını, onun haricinde neler yaptığımı öğrenmek arzularını ızhar etse. Bazı akşamlar beşe doğru karşıma çıkıverse de «Seni almağa geldim, biraz yürüyelim mi sevgilim» deyiverse. Geceleri hırçınlaşsa, hesab sorsa, kaçamaklı cevablarıma isyan etse...»

Hayır, hayır, o bunları yapacak kabiliyette değildi. Uysal, evine, kocasına ve çocuklarına körü körüne bağlı bir kadındı. Onu bu yüzden ne kadar aptal ve ruhsuz buluyordu.

Senelerdenberi şu yan odadan kaç tane genc kız gelip geçmişti. Bazısı evlenerek bir saadet dünyasına uçar gibi neş'eler, heyecanlarla çıkıp gitmişler; bazıları daha kazanclı işler bularak gururlu bakışlarla vedalaşmışlar; bazıları da ele avuca sığmaz ruhlarının hamleleri arkasında, meçhule doğru, fakat tatlı bir gönül sarhoşluğu içinde uzaklaşmışlardı.

Yakında öteki de gidecekti. Yıllardanberi yalnız gözlerile uzaktan uzağa sevmeyi ruhuna kâfi bir saadet telâkki ettiği o sarışın kız da kaybolacaktı. Derin bir aşk havası içinde, kaç defalar hayalinin kollarile sarıp göğsüne bastırdığı kız... O da evlenecekti. Onlar olmasa, bu kızı alamaz mıydı? Aralarındaki beş on yaş farkı başbaşa verip görmemezlikten gelemezler miydi? Kalbinin yaşına o kadar güveniyordu ki...

Günlerdenberi hep onu kaybedeceğini düşünüyor, ıstırab çekiyordu. Gene böyle buhranlı dakikalarından birinde kapıcı, bekleme odasında bir kadının kendisini görmek istediğini haber vermişti. Dalgın adımlarla yürüdü. Kapıyı açar açmaz karşısında onu buldu. Gayet sade giyinmişti. Küçük şapkasının altından saçlarının görünüşü hiç fena değildi. Bir solukta kocasının göğsüne atıldı. Yıllardanberi tunuklaştığını farzettiği gözleri alev almıştı. Sesi bir cıvıltıyı, yüzü suya ve ışığa kavuşmuş çiçeklerin tazeliğini andırıyordu:

— Ah, beni mazur gör, diye konuşuyordu, dayanamadım. Geceyi beklemeğe, bu müjdeyi sana saatlerden sonra vermeğe razı olamadım.

Hâlâ kolları boynunda idi ve ayakları üstünde yükselerek çenesini, yüzünü, hatta omuzlarını ve elbisesinin yakasını gelişigüzel öpüyor, derin bir saadet kasırgasına tutulmuş gibi göğsünün üstünde çırpınıyordu.

Mahmudun gözlerine, kulaklarına inanamıyacağı geliyordu. Bir rüya içinde gibiydi. Öteki, devam ediyordu:

— Canla, Cananı mektebde gösterdikleri üstün başarı ve seçkin itiyadlardan ötürü bütün talebe önünde tebrik etmişler. Bak, bak!

Ve çantasından çıkardığı resmî bir zarfı uzatarak:

— Velisi olduğum için bu mes'ud hâdiseyi bana da resmen yazmışlar. Ah, nasıl mes'udum, ne kadar mes'udum bilsen sevgilim!

Sonra biraz başını arkaya atarak gözlerini yumuyor, saadetini göğsünde alıyormuş durmak ister gibi nefes durdu... casının hâlâ hareketsiz durduğunu görünce, keder etmez, birden bu güzel... dağılıverdi. Şimdi acılı bakışlarla kocasını süzüyor ve kırılmış, ezilmiş bir şekilde çıkmağa hazırlanıyordu. Bir kaç dakika önce heyecanlarla pırıl pırıl yanan ve harikulâde sevimli bir ifade eden küçük kadın, birdenbire sanki birçok yıl birden ihtiyarlayıvermişti.

Mahmud, bu değişiklik karşısında anladı. Tâ bütün haksızlıklarını anladı. Kurduğu yuvanın zamanla bütün yükünü... ve müşterek hayallerle ... omuzlarına terketmişti. Bu yorgun zavallu kadını maddî, manevî ve her türlü içinde yapayalnız bırakmış ve fırtınalı ondan hummalı bir sevişme, takım takım karı koca hayatı, bir çılgınlıklar beklemişti.

Sanki ona refahlı bir yaşama ... lamış gibi... Onun vaktinden evvel çiçek gibi solmasından elbette iki... disi mes'uldü. Ona nur gibi... veren, kendi küçük dünyalarını... lık ve tertemiz yaşatmak için bu... haklarından fedakârlık eden ... na, lâyık olduğu değeri vermek ...

İçinden, gel, gel! diyordu, ... artık. Senin yaşına rağmen bitmek kesilmiyen heveslerinin ... İlin yabancı güzellerinden ... Aşk çağını çoktan geçirmiş, ... dudlarına girmiş bir insana, ... baya aid olduğunu unutma ...

Ve Mahmud, iyi duygular, ... rarlarla, birdenbire tatlılaşan ... bulan bir sesle:

— Karıcığım, bilsen beni ne ... ama ne kadar mes'ud ettin, ... nuştu, bende neler yarattığını ... değil tasavvur edemezsin. Şimdi ... ber çıkalım canım. Bu saadeti ... çocuklarımızla tatlı bir şekilde ... mek için hazırlıklar yapalım... tatlı karıcığım!.

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Akdenizin şarkında ve garbında iki taarruz

İngilterenin her cephede askerî kuvvetlere muhtac olduğu bir sırada Iraka bir miktar kuvvet göndermek lüzumunu hissetmesinin her yerde geniş bir merak uyandırdığı göze çarpmaktadır. Hatta bazı Amerikalı mahfiller Irakı, Almanya tarafından istilâya uğramak tehlikesine maruz sayacak derecede ileri gitmişler ve İngilterenin ancak bu tehlikeyi önlemek için Iraka asker çıkardığını iddia etmişlerdir.

Almanyanın Irakı istilâ edebilmesi için Mısır cephesinde muvaffak olması, ve Süveyş kanalını ele geçirmesi, daha sonra Filistini işgal etmesi lâzımdır. Bundan sonra Iraka karşı bir hareket hazırlamağa imkân hasıl olur.

Bu bakımdan bugün Irakı doğrudan doğruya tehdid eden bir tehlike yoktur. Fakat Mısırı tehdid eden tehlikenin Arab âlemini baştanbaşa tehdid ettiği şüphe götürmez. Ve Mısırın bugün tehlike ile karşılaştığı muhakkaktır. İngiltere, bu tehlikeyi bertaraf etmek için elinden geleni yapmakta ve Almanların Mısır hududu içinde ilerlemelerine mâni olmak azmile Mısır hududuna mütemadiyen kuvvetler yığmaktadır. Fakat bu savaş henüz neticelenmediğinden ve Almanlar Mısırı zaptederek İngiltereyi şarkî Akdenizden çekilmeğe mecbur etmek için uğraşmakta ısrar ettiklerinden tehlike bakidir ve İngilizlerin kendileri de bu tehlikeyi kolay kolay bertaraf edemiyeceklerini bilmekle beraber, önünde sonunda muvaffak olmak azmindedriler. İngilterenin bu tehlikeyi önlemesine, hatta bu tehlikeye galebe çalmasına yardım edecek mühim bir amil, Amerika yardımının Mısıra doğrudan doğruya yetişmesine bir mâni kalmamasıdır. Şap denizi yolile gelecek olan bu yardım, İngiliz kuvvetlerinin, Alman kuvvetlerine karşı büyük bir tefevvuk kazanmalarına sebeb olacak ve bu tefevvuk İngilizlerin, Ortaşarkta ve Akdenizde karşılaştıkları tehlikeyi bertaraf edebilmesine yardım edecektir. İhtimal ki İngilizler, Amerikan yardımının yetişmesine kadar burada kat'î bir muharebeye girişmiyecekler ve yalnız tehlikenin büyümesine mâni olmakla iktifa edeceklerdir.

Elhasıl, Irakı şimdilik doğrudan doğruya tehdid eden bir tehlike bulunmadığı gibi İngilterenin şarkî Akdenizdeki vaziyeti üzerinde müessir olacak büyük bir askerî tehlike de görünmemektedir. Fakat Almanlar da, İngiltereyi şarkî Akdenizden uzaklaştırmak emelinden feragat etmemişlerdir.

Garbî Akdenizde

Şarkî Akdenizde vaziyetin bu merkezde olduğu sırada garbî Akdenizde de İngiltereye karşı, henüz diplomatik mahiyette olan ikinci bir taarruzun şu şekilde hazırlandığı göze çarpıyor:

Evvelâ Vişi hükûmetini tazyik ederek ve mütareke şartlarının hafifletilmesi vadile aldatarak Laval'in hükûmete geçmesini temin etmek, ve Laval sayesinde Almanya - Fransa işbirliğini tahakkuk ettirmek ve bilhassa Fasta tahtelbahir ve hava üsleri tesis etmek suretile İngilterenin garbî Akdeniz yolunu kullanmasına mâni olmak!

Alman siyasetinin aynı zamanda Fransa ile birliği ileri götürmeyi ve Fransayı hoşnud edecek bir sulh vadile Fransız yardım ve muzaheretinden daha geniş bir tarzda istifadeye göz diktiği ve İspanyanın yardımile de garbî Akdenizi İngiltereye külliyen kapamak hedefini takib ettiği muhakkaktır.

Fakat Almanyanın giriştiği bu taarruz, henüz diplomatik safhadadır. Laval'in Vişi hükûmetine dönmesi, Almanyanın bu safhayı kazandığının ilk alâmeti olacak ve o zaman bu taarruzun inkişafını beklemek icab edecektir.

Bu yüzden Fransanın vaziyeti ve Vişi hükûmetinin kararlarını dikkatle takib etmek gerektir.

İngiltere Akdenizin şarkında ve garbında karşılaştığı bu taarruzların ikisine de karşı koymakta ve ikisine de galib geleceğini göstermektedir. Fakat bu galebeyi kat'ileştirecek amil Amerikan yardımının Ortaşarkta temin edeceği tefevvuktur.

Ömer Rıza DOĞRUL

Orta Asyada zelzele

Moskova 22 (a.a.) — Stefani: Orta Asyanın iki Sovyet Cumhuriyeti arazisinde, geçen pazar günü şiddetli zelzeleler olmuştur. Zelzele, bilhassa merkez üstü Farm mıntakasında Stalinabadın şimali garbisinde bulunmakta - dır. Bu kasabada bir kaç bina yıkılmıştır.

İthal ve ihrac maddeleri fiatları

Tespit salâhiyeti Koordinasyon heyeti kararile Ticaret Vekâletinin uhdesine verildi

Ankara 22 (Telefonla) — Millî korunma kanununun 29 uncu maddesine istinaden Ticaret Vekâletine, lüzumlu göreceği ithal ve ihrac maddeleri için fiat tespit etmek ve bu suretle tespit olunan fiattan fazlaya ithal veya noksanına ihrac yapılmasını meneylemek salâhiyeti verilmiştir. Ticaret Vekâleti hükûmetçe akdolunan mukaveleler veya ittihaz edilen tedbirler dolayısile bir malın dahilî satış fiatile haricî satış fiatı arasında fazla kâr hasıl olduğu takdirde millî korunma kanununun 27 nci maddesine istinaden bu fazla kârdan Ziraat Bankasında bir fon tesisi ve ihracat bedellerinden bu fona tefrik edilecek miktarları tayin edebilecektir. Ziraat Bankası fon hesablarının miktar ve vaziyetini her ayın ilk haftası zarfında Ticaret Vekâletine ve Başvekâlet Koordinasyon bürosuna bildirecek ve bu suretle tahassül edecek fondan millî korunma kanununun 22 nci maddesi hükümleri dairesinde yapılacak sarfiyat Heyeti Vekile kararile tayin ve icra olunacaktır.

Pamuk ve yapağı için yukarıda bildirdiğim hükümlerle 29 numaralı Koordinasyon kararının birinci maddesi mucibince asgarî ihrac fiatı kote miktarı ve dahilî fiat tespiti, Ticaret ve İktısad Vekâletleri tarafından müştereken yapılacaktır. Sair sanayi iptidaî maddelerinden hangileri hakkında bu madde hükümlerinin tatbik edileceğini Ticaret ve İktısad Veklâetleri tayin edeceklerdir.

Bugün mer'iyete konulan bu Koordinasyon kararile bundan evvel alınmış olan 62 ve 63 numaralı kararlar ilga edilmektedir.

İstanbulda tesis edilecek un stokları

Hükûmet devamlı olarak bir milyon lira kredi açtı

Ankara 22 (Telefonla) — İstanbul şeıri ihtiyacımna münhasır olmak üzere un stokları tesisine ve bu iş için İstanbul Belediyesi emrine bir milyon liraya kadar bir kredi tahsisi hakkında karar alındı ve meriyete konuldu. İstanbulun ihtiyacına münhasır olmak ve zaman zaman tecdid edilerek ayni seviyede tutulmak üzere un stokları tesisi işi İstanbul Belediyesine tevdi edildi ve bu maksadla Millî Korunma kanununun muaddel 43 üncü madesi mucibince hükûmet emrine verilmiş olan sermayeden İstanbul Belediyesi emrine bir milyon liraya kadar bir kredi tahsis edilmiştir ki bu kredi dolayısile tediyesi icab eden faiz ve bilûmum masraflar İstanbul Belediyesi tarafından ödenecektir. Hükûmetçe bu un stokunun idamesine lüzum kalmadığına karar verilince, bu kredi kesilecek ve zamanın icablarına göre tayin edilecek müddet zarfında borc itfa olunacaktır.

Edirne havalisine un nakli

Ankara 22 (Telefonla) — Toprak Mahsuleri Ofisi tarafından Edirne şehrile bu şehre mücavir kasabalara sevkedilecek un ve buğdayların nakline salih bilûmum nakil vasıtaları için ücretli çalışma mecburiyeti kondu. Çalışmaya mecbur tutulan nakil vasıtalarının mutad ücretleri Edirne Valiliği tarafından tayin edilecektir.

Askere alınan muallimlerin ücreti

Ankara 22 (Telefonla) — Saat hesabile ders ücreti alan yardımcı öğretmenlerden talim ve manevre maksadile silâh altına alınanlar arasında hariçte maaş veya ücretli vazifesi olmıyanlara da askerlikte bulundukları müddetçe ücret verilemiyeceği alâkadarlara bildirilmiştir.

Macaristanda yağ fiatları iki misline çıktı

Budapeşte 22 (a.a.) — Stefani: Hükûmet tarafından neşredilen bir emirname ile yemek yağının fiatı yüzde elli nispetinde artırılacaktır.

Et fiatı da mühim miktarda artmıştır. Domuzların kesilmesi yüzde otuz nispetine indirilecektir.

Çinin yeni Hariciye Nazırı

Lizbon 22 (a.a.) — Çin Hariciye Nazırlığına tayin edilen Çinin eski Londra büyük elçisi Quo Taişi, dün tayyare ile Lizbon'a hareket etmiştir. Amerika tarikile Çine gitmekte olan yeni Hariciye Nazırının Vaşingtonda Roosevelt'le görüşeceği tahmin edilmektedir.

Fransada vesika usulü

Vichy 22 (a.a.) — Stefani: Bir mayıstan itibaren Fransanın işgal altında bulunmıyan kısmında mensucat için vesika usulü tatbik edilecektir.

Acaba nereye?

Uzakşarktaki Sovyet kıtaları garb hududuna çekiliyormuş

Şanghay 22 (a.a.) — Çunking'den gelen bir telgrafta deniliyor ki:

Çunking gazetelerinin göze çarpar bir tarzda neşrettikleri bir habere göre, 17 nisandan 3 mayısa kadar Siberya şimendiferile seyahat yapılması için pasaportlar vize edilmiyecektir. Bazı mahfillerde beyan olunduğuna göre, bu kararın sebebi Sovyet kıt'alarının şarktan garb hududuna nakledilmekte olmasıdır. Maamafih, Şanghaydaki Sovyet makamatı bu haberi şüphe ile karşılamakta ve eğer Sovyet kıt'aları arasında münakaleler yapılıyorsa bunun Uzakşarktaki muhtelif Sovyet postalarına taallûku olabileceğini söylemektedir.

Kral Piyer'in beyannamesi

Genc hükümdar mücadeleye sonuna kadar devam edeceğini milletine bildirdi

Londra 22 (a.a.) — Röyter ajansının ortaşarkta bir yerdeki hususî muhabirinden:

Haber alındığına göre Yugoslavya Kralı İkinci Piyer Yugoslavyadan ayrıldığı günü millete hitaben bir beyanname neşrederek memlekete muzafferane döneceği güne kadar mücadeleye devam edeceğini temin eylemiştir. Kral diyor ki:

«— Üstün düşman kuvvetleri karşısında millî topraklarımızı vakıa terketmeğe mecbur oluyorum. Fakat mücadeleyi bırakmak niyetinde değilim. Bayrağımızın şerefi kurtarılmıştır. Büyük ecdadımı kendime örnek alarak Yugoslav bayrağını en son nefesime kadar yüksek tutacağım.»

Kral, vahim anlarda krallıklarını müdafaa etmiş olan Sırb, Hırvat ve Slovenlere teşekkür etmekte ve milletin meşru mümessillerinin teslim olduğu söylenilmemesi için kralın ve hükûmetin Yugoslavyadan ayrılmış olduğunu beyan eylemektedir.

Kaçan Alman esirleri yakalandı

Peninsula «Kanada» 22 (a.a.) — Henüz teeyyüd etmiyen haberlere göre, Ontario civarındaki bir kamptan kaçan bütün Alman harb esirleri tekrar yakalanmışlardır.

İngilterenin Peşte elçisi Moskovada

Moskova 22 (a.a.) — Bir hafta evvel Budapeşteden Moskovaya gelmiş olan İngilterenin Budapeşte elçisi Omalley, refikası ve elçilik erkânı ile beraber, perşembe günü Moskovadan Mançukoya hareket edecek ve bu yolla İngiltereye dönecektir.

Çocuk bakımı

Doğumu takib eden ayların hıfzıssıhhası

Yazan: **Dr. İbrahim Zati Öğet**

Bu mühim mesele ile daha birçok asır evvel bazı milletler alâkadar olmuşlardır. Fakat çocuk bakımı (puericulture) tabirinin 1843 tarihinde yani takriben yüz sene evvel Garon tarafından ilk defa olarak kullanıldığını görüyoruz. Garon'un, ilk yaştakı çocukların hıfzıssıhhasile alâkadar olan neşriyatı ve sair yazıları ve konferansları o zaman umumiyetle ve her tarafta tam bir lâkayıdlık ve hatta istihfafla karşılanmıştı. Ancak Fransanın büyük profesörlerinden Dr. Pinar, haiz olduğu büyük nüfuz ve salâhiyetini kullanarak ve uzun zaman muannidane bir gayretle uğraşması sayesinde Garon'un çocuk bakımı meselesi her tarafta kabul edildi ve bir ilim halinde yerleşebildi.

Şüphesiz Profesör Pinar, bizim bugün mevzuu bahsetmek istediğimiz birinci yaşın hıfzıssıhhasile değil, umumiyetle çocukların, tâ şebabet, erginlik yaşlarına kadar bedenî, fikrî, ahlâkî ve içtimaî vaziyetlerile de meşgul olunması icab eden bir tez müdafaa ediyordu. Bunlar arasında bilhassa mekteb hıfzıssıhhası büyük bir mevki işgal etmekte idi. Hatta çocuk doğmadan evvel ve çocuğun ana rahmine düşeceği dakikalarla yani ilkah ve hamil meselelerile de alâkadar olmakta idi.

İşte bu sayededir ki bugün artık çocuk bakımı her tarafta yalnız tıbbî ve sıhhî değil, aynı zamanda büyük bir içtimaî mesele olarak telâkki edilmektedir.

Doktor Marfan'ın çok doğru olarak söylediği gibi, «ilk çağların hıfzıssıhhası tıbbî müşahedelerin beşiğidir». Eğer çocuklara ârız olabilecek sıhhî durumlar ve hastalıklar hakkında hiç bir fikrimiz yoksa çocuk hıfzıssıhhasına aid esasları bilmek hem mümkün değil, hem de cidden faydasızdır.

O halde bir çocuğun ilk çağları tabirile neyi kasdediyoruz? Ve çocuklar yaşlarına göre kaç devreye ayrılırlar?

İlk yaşlar tabirile doğumdan itibaren ilk dişlerin yani süt dişlerinin çıkmasının hitamı olan iki buçuk yaşına kadar olan devri anlarız. Bu devre de ikiye ayrılır: Birisi yeni doğan çocuk devresi ki, bazı müelliflere göre 10-15 gün, bazılarına göre de dört haftadır.

Yeni doğan çocuklar daha ziyade doğumla alâkalı olan hastalıklara maruzdurlar. Doğum esnasındaki arızalar, göz iltihabları ve diğer bir takım intanlar bu devre mahsus hususiyetlerdir. İkinci devre, biraz evvel söylediğimiz gibi, süt dişlerinin ikmali müddeti olan iki buçuk yaştır. Bundan sonra ikinci çocukluk veyahud orta çocukluk gelir ki iki buçuk yaşından yedi yaşına kadar olan devredir. Bu devre de süt dişlerinin ikmalile daimî dişlerin çıkmağa başlaması arasındaki devirdir.

Bu devrede çocuklar haricle en çok temas devrindedirler. Sokağa çıkar, diğer çocuklarla temas eder. Bilhassa ana ve yuva sınıflarında bu temas her günlük bir iştir. İşte bu devrede birçok hastalıklar, bilhassa sarî ve döküntülü hastalıklar (meselâ kızıl, kızamık, difteri yani kuşpalazı, boğmaca, kabakulak vesaire gibi) ve diğer bütün intanî hastalıklar görülür.

Bundan sonra büyük çocukluk devri gelir: 6-7 yaşından şebabet devrine kadar ki, bu da 12-13-14-15 yaşlardır. Bu dervede küçük kız genc kız, küçük oğlan da artık delikanlı olmuştur. Biz, ikinci ve üçüncü çocukluk devirlerini bir tarafa bırakarak, bu gün birinci çocukluk devrile, birinci çocukluğun hıfzıssıhhasile ve hastalıklarile meşgul olacağız.

Profesöz Şarl Rişe der ki:

«Yeni doğan bir çocuk, birkaç hafta müddetle tamamile annesinin uzviyetinden kopmuş bir parça halindedir. Ayrı bir şahsiyeti belirmemiştir. Ensicesi kat'î olarak tehalüf etmemiştir. Gerçi şüphesiz onun kendisine mahsus bir cümlei asabiyesi vardır. Fakat cümlei asabiye reaksiyonları hiç gibidir.

Doğumu müteakıb çocuk, adeta kör ve sağırdır. Dimağındaki telâfif yani girinti ve çıkıntılar hiç bir faaliyet merkezi halinde değildir. Onun bütün mevcudiyeti hazım cihazında tekâsüf etmiştir. Onda yalnız sütü hazmetmeğe mahsus bir hazım faaliyeti görülür. Rahimde dokuz ay yaşayan çocuk, annesinin damarından gelen kanla beslendiği gibi, haricde de ancak annesinin sütile geçinebilecek bir haldedir. Ve bu ana sütile geçinme müddeti de gene lâakal dokuz aydır.»

Annesi tarafından verilen sütten başka şeylerle beslenmeğe kalkışıldığı zaman meydana gelen sıhhî bozuklukları ve arızaları hep biliriz. Gerçi gıdalarla vitaminler esası üzerine küçüklere daha bir iki aylıkken öteberi verilmekte ise de bunların hiç birisinin normal bir ana sütile mukayesesi bile yapılamaz. Anne sütünün, çocuğun neşvüneması üzerine bulaşık ve intanî hastalıklara karşı temin ettiği büyük mukavemet üzerine ve nihayet çocuğun seciyesi üzerine olan tesirleri her şeye rağmen asla inkâr edilemez.

Yeni doğan bir yavrunun beslenmesi, onun neşvüneması ve her suretle büyümesile çok alâkadardır. Büyüme meselesi, gıdaların çocuk tarafından lâyikile temessül edilmiş olmasile mümkün olur.

Normal olarak bir çocuk, doğumdaki ağırlığına nazaran, dört ayı ikmal ettiği zaman iki misli oluyor. Halbuki bir yaşında ise, ancak üç misli artmış bulunuyor. İki yaşında olduğu zaman, boy ve kilo itibarile, doğuma nazaran dört misli artmış bulunmak icab ediyor. Çocuk bu neşvünemayı aldığı zamanlar zarfında, muhtelif yollarla vücudünden mütemadi bir surette sarfiyat ve zayiat vukubuluyor. Ve bunları da aynı zamanda temir ve tazmin etmiş bulunuyor. Bu sarfiyat nelerdir?

Evvelâ çocuk idrar eder, bu suretle vücudünden su ve emlâhı madeniye kaybeder. Büyük aptesle de zayiat vaki olur; umumiyetle çocukların büyük apteslerinde hazmolunmamış mevaddı gıdaiye bakayası çoktur. Bundan sonra, Şarl Rişe'nin meşhur satıh kanunu mucibince, cildimizden mütemadi hararet zayiatı vuku bulur. O suretle ki, bu satıh, kiloya nazaran fazla ise, insan çabuk üşür, soğuk alır. Bu hesabca zayıf bir çocuğun cild sathı, toplu çocuğun cild sathına nazaran daha fazla olacağından, zayıf çocukların diğer çocuklara nazaran her zaman daha çabuk ve sür'atle soğuk almaları meselesinin sır ve hikmeti böylece meydana çıkmış bulunur.

Yeni doğan çocuklarda da böyledir. Yeni doğan çocukların soğuk almaları, daha yaşlı olan çocuklara nazaran daha sür'atlidir. Bizim için normal olan bir sıcaklık, yeni doğmuş çocuklar için soğuktur ve derhal üşürler. Ona göre çok dikkatli davranmak lâzımdır.

Şu halde, bir çocuğun ilk yaşlarında alacağı gıda miktarı hem neşvüneması, hem de yaptığı büyük sarfiyat ve zayiata tekabül edecek derecede olmalıdır. Zaten tabiatin de bu yaşta onlara en çok teksif ettiği vazife, hazım ve uykudan ibaret gibidir. Çocuk hıfzıssıhhası noktai nazarından burada ısrar edilecek nokta, neşvünema sür'ati ve o nisbette bedeninden vukubulan sarfiyatın ehemiyetidir. İşte burada esas olan bu muvazeneyi temin için çocukla çok yakından alâkadar olmak lâzımdır. Çünkü bu küçük mahlûk, kendisini ihata eden her türlü tehlikelere karşı tamamen müdafaasız gibidir. Ölüme kadar müncer olan her türlü tehlikelere karşı âciz ve zebun bir haldedir. Çünkü yavru, henüz âlemi haricî ile tetabuk edememiştir.

İlk yaştaki çocuk ölümlerinin en bellibaşlı sebebi beslenmenin noksanından, veyahud fena şeraitinden ve ihtiyaclarına tekabül edememesinden ileri gelmektedir.

Gıdalardan maada yavru üzerinde daha birçok haricî amiller icrayi tesir eder. Başta, muhitin derecei harareti gelir... Yani soğuk ve sıcak.

Soğuk. — Küçük çocuklar cildlerinden mühim miktarda hararet kaybederler. Bu sebeble, soğuğa karşı son derece hassastırlar. Hastalıkları sebebile doktorlara müracaat eden birçok küçük çocukların soğuk kurbanı olduklarını her gün görmekteyiz. Bu, bazan vücudün muhtelif uzuvlarında mühlik tezahürata sebeb olarak, ölümü intac eder. Zatürrieler, bronkonomoniler, intanî gripler, akciğer ihtikanları vesaire gibi.

İkincisi, soğuğun aksine olarak sıcak da çocukların sıhhati üzerine menfi tesirler yapar. Havanın ve çocuğun yaşadığı muhitin çok sıcaklığından mütevellid tesiratı fizyolojiye, Profesör Lore Bolen'in fikrince, hatta birçok pratisyen doktorların tahmin edemedikleri kadar çoktur. Etrafın fazla sıcaklığı dolayısile cildden vukubulması tabiî olan inşia mümkün olamayınca sıcak çarpması denilen arızalar baş gösterir. Birdenbire yükselen bir ateşle bu arızalar başlar. Ve devam ederek birçok ölümlere sebebiyet veriyor. 1923 senesinde Fransada bu arızalar yüzünden 6000 çocuğun öldüğünün istatistiklerle sabit bulunduğunu maruf bir profesör, açış derslerinin birisinde söylemiştir.

Yapılan grafikler, haziran, tammuz, ağustos aylarında küçük çocuk ölümlerinin pek çok arttığını ve eylûlde birdenbire vefiyat münhanisinin düştüğünü göstermiştir. Şüphesiz bu ölüm vakalarının çoğalışı yalnız sıcağa atfedilemez. Aynı zamanda çocukların beslendikleri inek sütlerinin barsaklarda husule getirdiği mühlik ishalleri de bu hususta mahkûm etmek mecburiyetindeyiz. Fakat sıcağın, bilhassa yağmursuz geçen kuru sıcakların, küçük yavrular üzerindeki menfi tesirlerini tekrar zikretmekten fariğ olamayız. Bunu böylece kaydetmekten maksadımız, yazlarda çocukların çok sıcak yerlerde bulundurulmamasını tavsiye içindir. Onlar daima mutedil ve serin yer isterler.

Küçüklerin hıfzıssıhhası noktai nazarından muhitin bu zikrettiğimiz tebeddülât ve tesirlerinden sonra, bilhassa onların gıdasız kalmaları ve beslenme tarzlarının kâfi olmaması son derece mühimdir. Küçük çocuklar açlığa tahammül edemezler. Doktor Lese göstermiştir ki yeni doğan bir kedi yavrusu açlığa ve gıdasızlığa ancak büyük müşkülâtla beş gün kadar mukavemet edebiliyor. Halbuki büyük bir kedi, aynı şerait altında, yirmi beş gün açlığa dayanabilmektedir. Bu tecrübeden başka doğrudan doğruya serirî tecrübeler de, küçük çocukların gıda alamamalarının çok mühim tahavvülâtı bedeniyeye sebebiyet verdiğini göstermektedir.

Aynile az gıda gibi, lüzumundan fazla ve vakitsiz verilen gıdalar da, Doktor Varyüs'ün tetkikatına nazaran aynı derecede mahzurlar tevlid etmektedir.

Dr. İbrahim Zati ÖGET

Hakimiyetin ve Türk çocuğunun bayramı

(Başmakaleden devam)

en zevkli işidir.

Bu büyük davayı kavrayıştaki ilerleyişimiz her yıl tekerrür eden millî hakimiyet - Türk çocuğu bayramlarımızın neşesini ve şevkini artırıyor. Millî hakimiyetimizin kutsiyetini düşündüğümüz zaman önümüzde istikbalin ufukları açılıyor, ve gayriihtiyarî başlarımız küçük Türk yavrularının üstlerine eğiliyor. Perde perde açılan istikbal ufuklarına bizi emniyetle götürecek unsurlar oradadır onun için: Beşiklerde, ana kucaklarında, çocuk bahçelerinde, memleketin sokaklarında ve her köşesinde, her bucağında.

Bu bayram gününde Türk Çocuğunu Koruma Kurumu için çalışan bütün vatandaşları hürmet ve muhabbetle kucaklamağı bir vazife bilir ve son söz olarak da bu mutlu bayramı küçük Türk yavrularına ve onların analarına babalarına, yani hepimize topumuza kalbimizin en samimî heyecanlarile kutlularız.

YUNUS NADİ

Seyrüsefer müsaadesi alan iki vasıta

Ankara 22 (Telefonla) — İstanbul limanına bağlı Karayel motörile A. H. 914 Ankara plâkalı otomobil nakil vasıtalarının seyrüseferinin tahdidi hakkındaki kararname hükümlerinden istisna edilmiştir.

Yeni et fiatları yarın tatbik olunuyor

Fiat Murakabe komisyonunca et fiatlarında yapılan beşer kuruşluk tenzilâttan sonra yeni tarifenin tatbikına yarın sabahtan itibaren başlanacaktır.

Yeni et fiatlarının yarın kasabların perakende satışlarına aksedebilmesi için bugün Mezbahada toptan satışlar yeni narha göre yapılacaktır.

Dün bazı kasabların, yarın narhın değişmesi dolayısile ellerinde yüksek fiatla alınmış hayvan kalmaması için kâfi miktarda et almadıkları ve öğleden sonra ellerinde mal kalmadığı görülmüştür. Belediye, bir kontrolla bu kasabları tespit etmiştir.

Hadiseler Arasında — FELEK

Yavrularla hasbıhal

Çocuklar!

Bugün sizin bayramınızdır; sizin bayramınız da bizim bayramımızdır. İnsanların kaç yaşına kadar çocuk kaldıkları belli olmadığı için size çocuklar derken bir yaş bölümü yapmadım. Çünkü ne sakallı bebekler ve ne yaşı küçük büyükler vardır ki böyle bir hareketimi tesirsiz bırakırlar. Çocukluk güzel şeydir. Kadrini kıymetini bilin! Ve büyüdüğünüz zaman mutlaka bizden üstün olun! Bir kere siz bizim çocukluğumuzda olmıyan nimetlere maliksiniz. Biz küçükken ne çocuk bayramı, ne çocuk koruma cemiyeti, ne çocuk kaygusu, hatta ne de bugünkü çocuk oyuncakları vardı. Sinema bilmez, radyo işitmez, otomobile binmezdik. Topu topu ramazanda karagöze gider, bayramda atlıkaracaya biner böylece gûya eğlenirdik. Siz öyle değilsiniz. Dünyanın türlü icadları elinizde, önünüzdedir. Tayyareleri, denizaltılarını, tankları -maalesef- küçükken elinize oyuncak halinde veriyoruz. Sinemalara, çocuk tiyatrolarına, çocuk bahçelerine gidiyorsunuz. Çocuk sarayları yapılıyor.. Handise bir çocuk bankası açılacak. Kumbaralar, piyangolar, ikramiyeler!..

Bu kadar nimete karşı elbette büyüdüğünüz zaman bizden daha faal, daha akıllı, daha tedbirli ve muhakkak daha iyi huylu olmalısınız.

Damarlarınızda dedelerinizin temiz yiğitlik kanı gürül gürül akmalı, yüreğinizde daha küçükten çocuk bahçelerinde sevmeyi öğrendiğiniz yurdumuzun sevdası yanmalı, gözleriniz dosta gülmeli, düşmana şimşekler çakmalıdır.

Çocuklar! Gencliğinizi âvare geçirmemeli; zamanınızı heder etmemelisiniz! Ders varken sinemaya, vazife varken maça, müzakere varken konsere gitmemelisiniz! Zira kaybedeceğiniz o zamanları bir daha elde edemezsiniz.

Yarın sizin elinize verilecek olan bu mübarek vatanı gül gülistan yapmak, bir saadet yuvası haline getirmek sizin vazifenizdir. Bunun için çok çalışmalı, çok öğrenmeli, çok bilmelisiniz!

Zaman biamandır. Cahillere, tembellere, âvarelere hayat hakkı vermiyor. Siz yaşayacaksınız! Onun için açlışmalı ve bilhassa çalışmanın zevkini alıp adeta tiryakisi olmalısınız.

Sizin için en büyük millî kıymet Türklüğünüz, en büyük şahsî servet namus ve haysiyetiniz ve en büyük kuvvet kendinize güveninizdir. Bu üç kıymeti unutmayın! Hayat, can ve kan bu üçünü muhafaza için size verilmiş bir vasıtadır. Sırası gelince; bu üçünü müdafaa için o vasıtayı kullanın, harcayın, israf edin! helâl olsun!

***

Şimdi bu baba öğüdlerinden sonra gelin size bir iki masal söyliyeyim:

Derler ki masal çocuklara söylenir, ne münasebet! Büyükler de birbirlerine öyle kurt masalı söylerler ki; siz bu masalları öğrenin ama okumayın!

Vaktile bir büyük baba, bahçede dizine oturttuğu torununa benim şimdi size yaptığım gibi nasihat ediyormuş. Adamcağız, arasıra aksakalını karıştırarak, nefes tüketerek torununa verdiği öğüdleri bitirince torunu şöyle söylemiş:

— Büyük baba! Sen lâfını bitirinciye kadar şu deliğe tamam 49 karınca girdi..

Sakın siz de benim sözlerimi böyle dinlemeyin!

Birgün Nasreddin Hoca camide va'zetmek için kürsüye çıkmış. Biraz düşündükten sonra:

— Et cemaat! Bugün size va'zetmek istiyordum ama aklıma bir şey gelmiyor,

Diyince, orada bulunan oğlu:

— Baba! Kürsüden inmek te mi aklına gelmiyor. Diye babasını bozmuş.

Sakın siz babanızı böyle vaziyetlere sokmayın! Ayıb olur, böyle fıkra kitablarına geçer, dillere destan olursunuz.

Bir köy mektebinde bir ayyaş hoca talebeden birini çağırıp eline bir şişe vermiş:

— Al şu şişeyi bakkala git! Şarab al! demiş. Çocuk sormuş:

— Parası?

— Para ile şarabı her kes alır! Marifet onu parasız almaktır. Haydi göreyim seni!

Çocuk gitmiş, bir müddet sonra gelmiş şişeyi vermiş. Hocası içmek için şişeyi başına dikince boş olduğunu görmüş ve hiddetle sormuş:

— Bu şişe boş! Sen benimle alay mı ediyorsun!

Çocuk cevab vermiş:

— Dolu şişeden herkes içer. Marifet şarabı boş şişeden içmektir.

Münasebet düşünce de böyle cevablar vermekten korkmayın.

Bunu aklınızda tutun! Sözünüz, özünüz ve gözünüz pek olsun. Kimsenin malına göz koymayın, kendi malınıza da kimsenin değmesine göz yummayın!

B. FELEK

Bir AŞK UÇURUMU

Edebî roman — 24 — Mahmud Yesari

Evet, bu miskinliği atıp, canlanmak lâzımdı. Bu sünepelikle, bu üst başla, herkesten önce, kendisi, kendi aleyhine çığırtkanlık etmiş oluyordu. İnsanların süflileştikçe, bulacakları işin süflî olacağına; daha süflileşince hiç bir iş bulamıyacaklarına, artık, bütün içile inanmıştı. Yol üstündeki işportaların birinden bir çile siyah tire ile iki iğne aldı. Doğru hana gtti.

Hancı, gene kapıda idi:

— Hayır ola evlâd?

Kafasına, kuvvetle yerleştirdiği, «canlanma» kararının hızı ile, göğsünü gererek konuşuyordu:

— Tıraş olacağım. Sabahleyin elim ermedi. Biraz da üstümü başımı temizliyeyim.

Onun güvene güvene söylemesi, hancının gözünden kaçmamıştı:

— Çorab fabrikasından, ne cevab aldın?

— Bir iki güne kadar olacak.

— Allah rast getirsin. Sen, gene peşini bırakma.

Fikri, ocakçının yanına gitmişti; tıraş için, bir kâse ile sıcak su istedi.

Ocakçı, Fikriye gözlerinin içi gülerek bakıyordu:

— İstersen gel, burada tıraş ol. Ayna var. Paltonu çıkaracaksın, odada üşürsün.

Fikri, buna sevindi:

— Hay Allah razı olsun.

Odasına koştu, tıraş takımlarını, havlusunu alıp geldi. Bir taraftan tıraş oluyor, bir taraftan da ocakçı ile konuşuyordu:

— Ahpab, sen, bana, bir de fırça bulacaksın. Sonra, benim gömlekler, çok kirlenmiş. Birini şöyle, bir su yıkayıp kaba kirini akıtsak, sonra da şurada, akşama kadar kurutamaz mıyız?

Ocakçı, düşündü:

— Fırça kolay. Gömlek burada kurumaz. Sen, bunu, neye dünden söylemedin? Neyse, dur bakalım, bir çaresini buluruz. Karşıki handa, terzi Pandelinin kızgın sobası vardır, götürürüm. Lâhzada kurur.

Fikri, neşelenmişti:

— Yaşa, ahpab. Vallahi olsaydı, bir sigara verirdim.

— Sen, sağol.

Fikri, traş oldu. Ocakçıdan aldığı sıcak su ile gömleğini, iki su yıkadı. Gömleğin kirleri, biraz açılmıştı. Hancı, memnun seyrediyordu:

— Hazırlık var. Aferin, böyle olmalı, canlan...

Yaş gömleği ocakçıya verirken, Fikri, düşünceliydi:

— Sen, bana bir iyilik daha yapar mısın?

— Emret, Fikri ağabey.

O anda Fikri, kendini, hanın sahiblerinden zannediyordu? Ne olmuştu? Bu değişikliğe sebeb, neydi? Sabahleyin, susamış olsa, ocakçıdan bir bardak su istemeğe çekinecekti. Hana, omuzları düşük, yorgun, sünepe sünepe girip çıktığı için, onu, aşağıdan tutuyorlardı.

Biraz doğrulup kımıldanınca, vaziyet değişivermişti. Fikri bunu da, sarsılmaz bir kanaat olarak kafasına yerleştirdi. Ocakçıya:

— Sen, şu bizim pantalona da bir ütü sürdürtebilir misin? dedi. Eğer, onu da yaparsan, boynuna sarılıp, seni öpeceğim.

Ocakçı, gülüyordu:

— Pek bedava yapmazlar. Hele şu gömleği kurutalım.

Fikri odasına gitti, ceketini çıkardı. Paltosunu giydi. Ellerine iğne batıra batıra, ceketinin yırtıklarını, söküklerini iliştirdi.

Hancıdan fırça istedi, pantalonunu süpürüyordu, kapıya vuruldu:

— Buyurun.

Ocakçı, elinde, küçük bir şişe ile girmişti:

— Pantalonunun lekelerini çıkarman için, biraz benzin uydurdum.

Fikri, kollarını açtı:

— Senin iki kere boynuna sarılıp, iki kere öpeceğim.

Ocakçı, güldü, çekildi.

Fikri, pantalonunun çamurlarını süpürüp temizledikten sonra, benzine dayandı, pantalonun, ceketin, sonra, paltonun lekelerini sildi. Pantalonun yenmiş paçalarını da kaba tiyelle tamir ettikten sonra, esvabların yüzü gülmüştü.

Fikri, keyfinden kabına sığamıyordu:

— Ne oluyoruz be? Güvey mi giriyoruz?

Islık çalıyor, şarkı söylüyordu.

Ocakçı, gömleği kurutup getirmişti:

— Ağabey, gömleği ütülettim de.. Ver pantalonu, on kuruşa, bir ütü geçecekler.

Fikri, pantalonunu uzattıktan sonra, kasketini de verdi:

— Ben, senin hakkını nasıl ödeyeceğim, ahpab?

Ocakçı, ciddileşmişti; pantalonu, kasketi aldı, durgun bir sesle:

— İşlerin düzelirse, bir gün buraya gelir, bir acı kahvemi içer, hatırımı sorarsın. Bana, bu kadarı yetişir.

Bunun bir mânası olacaktı.

Fikri, sormadan, o söyledi:

— Benim, sana kanım kaynadı. Hatırlarsan makbule geçer.

Hancının, ocakçıya niçin «adamım - dır!» dediğini anlıyordu.. Bunlar, ayrı görgüde insanlardı.

Pantalonu, kasketi ütüden gelen Fikri, tertemiz giyindi, çıktı. Omuzları dik, göğsünü kabartarak yürüyordu. «Temiz esvab», onun benliğine kadar tesir etmişti.

Hancı, kahve ocağının önünde duruyor, bıyıklarını burarak Fikriye bakıyordu:

— Gördün mü, delikanlı böyle... Ben, sana, biraz canlan, demekte haklı değil miymişim? Sen, sabahki Bay Fikri değilsin. Beş yaş gencleştin. Kendini, o kadar salıvermek olur mu? Uyuşukluk, toz gibidir. Toz, nasıl, eşyaları, durdukları yerde, çürütürse, uyuşukluk ta insanı öyle çürütür. Sağa, sola koşmaktan şaşkına döndüğünün farkındayım. Şaşırmıyacaksın. İnsanın, ümidleri kırılırsa, içi uyuşur; içi uyuşunca işleri ters gider. Canlan, dediğim bu idi.

Paketinden bir sigara uzattı:

— Tüttüre tüttüre sokağa çık.

Kibritle onun sigarasını yaktıktan sonra, şakaya başlamıştı:

— Bu gece, hovardalık var. Bırak, inkâra kalkışma. Yemin de etsen, inanmam.

Fikri, elile selâm verdi:

— Eyvallah baba,

Dedi, yürüdü. Hancı, gülüyordu:

— Biraz hovardalığa da alış, canım.

Sonra, döndü; ocakçıya mı söylüyordu, kendi kendine mi söyleniyordu? belli değildi:

— Erkek delikanlı....

Yere tükürerek hanın içine doğru yürüdü:

— Allah kahretsin, bu zamanda geçmiyor!

— 5 —

Fikri, sokakta, potinlerini de boyatmıştı:

(Arkası var)

BULMACA

Soldan sağa:
1 — Gürültü. 2 — Geçmiş zamanlar (cemi), bir emir. 3 — İki harf yanyana, alçak. 4 — Rus içkisi. 5 — Ters çevirirseniz «gösterme» manasına gelir, ortaya konan iş. 6 — Bir edatın kısaltılmış ve kalınlaştırılmışı, Rusyada bir şehir. 7 — Ziyadesile fazla (iki kelime), civcivlerin çıkardıkları seslerden. 8 — Hakkın kaybolmamasını temin edecek şekilde. 9 — Bağlılık.

Yukarıdan aşağıya:
1 — Kuruntu. 2 — Oturulacak yerlerden, Cezayirde bir şehir. 3 — Bir musiki aleti, Afrikada bir göl. 4 — İngiliz içkisi ve ona karıştırılan (iki kelime). 5 — Uzuvlarımızdan, bir cins kıymetli taş. 6 — Bir emir, nota. 7 — Bir deniz, Gümüşün üzerine yapılan tezyinat. 8 — Son derece dibi uzak (iki kelime). 9 — Bir ırk, bir spor aleti.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	M	Ü	T	E	V	E	F	F	A
2	A	S	İ	D	■	R	E	İ	S
3	N	■	R	E	H	İ	N	■	L
4	K	A	Y	N	A	K	■	F	E
5	A	Z	A	B	V	E	R	E	N
6	F	O	K	U	R	■	İ	R	S
7	A	T	■	L	A	B	A	D	A
8	■	■	S	U	■	A	Y	■	R
9	Ş	A	İ	R	A	S	A	S	I

SPOR

Bugün Kadıköy stadında bir turnuva yapılıyor

23 nisan bayramı dolayısile bugün Kadıköy Fenerbahçe stadında bir futbol turnuvası tertib edilmiştir.

Galatasaray, Fenerbahçe, Beyoğlu ve Taksim Gençlik kulübleri arasında yapılacak bu turnuva için şu şekilde zengin bir program hazırlanmıştır:

Galatasaray - Fenerbahçe B takımları:
Saat: 13
Galatasaray - Fenerbahçe tekaüdleri:
Saat 14,30
Fenerbahçe - Taksim Gençlik A takımları:
Saat 15,30
Hakem: İstanbulspordan Sami.
Galatasaray - Beyoğlu Gençlik A takımları:
Saat 17
Hakem: Halid Galib.

Çok cazib bir şekilde hazırlanan programdaki bütün maçların kendine göre bir hususiyeti vardır.

Galatasarayla Beyoğlu Gençlik takımları arasında yapılacak son maç, bilhassa alâka ile takib edilecek bir oyundur.

Atletizm hakem kursu

İstanbul mıntakası atletizm ajanlığı hakem yetiştirmek maksadile bir kurs açmağa karar vermişti.

Kursun bütün hazırlıkları ikmal edildiğinden 28 nisan pazartesi günü mıntaka merkezinde ilk derse saat 18 de başlanacaktır.

Sürat, uzun sürat, mukavemet, mania ve bayrak yarışlarile, atma ve atlamaya aid olan dersleri İlhami Polater, Naili Moran ve Firüzan Tekil vereceklerdir.

Hakem kursu mesaisini sekiz haftada biterecektir. Yapılacak imtihanda muvaffak olacaklara hakem lisansı verilecektir.

Bundan böyle atletizm müsabakaları resmi hakemler tarafından idare edilecektir.

Bisiklet teşvik müsabakası

İstanbul mıntakası bisiklet ajanlığı tarafından seri halinde tertib edilen dördüncü teşvik müsabakası 27 nisan pazar sabahı yapılacaktır.

Topkapı ile Silivri arasında 125 kilometrelik bir mesafe dahilinde yapılacak yarışa saat 9.30 da başlanacaktır.

Yarışa iştirak edecek müsabıklar hakem heyetine mürcaat ederek kaydedileceklerdir.

İlkbahar atletizm müsabakaları

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Atletizm Ajanlığından:

27/4/1941 pazar günü saat 10 dan itibaren ilkbahar atletizm müsabakalarına başlanacaktır. Müsabakaların nevileri aşağıda yazılıdır:

Bayanlar: 100 metre uzun atlama, gülle atma,
Katagori 1 100 metre,
Katagori 2 400 metre, 1500 metre, 5000 metre,
110×400 mânialı,
Gülle, disk cirid, çekiç, yüksek, uzun, üç adım sırık.
Katagori 3: 200. 400. 800, 110 mânialı disk, cirid, sırık, üç adım.
Katagori 4: 50, 110 mânialı, disk, yüksek, uzun.

Bütün seri koşuları seçmeleri sabahleyin yapılır. Önceden Beşiktaşta yapılacağı programla bildirilen ilkbahar müsabakaları 3 üncü ve 4 üncü katagori, 1 inci katagirile birlikte bu hafta Fenerbahçe stadında yapılacaktır.

Kongreye davet

İstanbul Öğretmenleri Yardım cemiyetinden:

Cemiyetimizin 1941 yılı kongresi 26 nisan 941 cumartesi günü saat 15 te Eminönü Halkevi salonunda yapılacaktır. Arkadaşların teşrifleri rica olunur.

23 nisan bayramını bir çocuk gibi neş'eli... Bir büyük gibi heyecanlı geçirmek istiyenler . . .

Bugün LÂLE'ye koşsun

Çünkü senenin en güzel 2 filminden hazırlanan bayramlık programı hakikî bir zevk... Eşsiz bir hareket kaynağıdır.

1İNCİ FİLM:
HERKÜL
Türkçe
Amerikanın meşhur lâstik ağızlı komiği
JOE BROWN'un bu filmi
Dünyada kahkaha rekorunu kıran eşsiz bir eseridir.
Seanslar: 3,30 - 6,30 ve 9,45

2NCİ FİLM:
CASUSLAR DİYARINDA
FRANSIZCA
JOHN HOWARD - HEATHUR ANGEL
in kum çöllerinde, aslanlar arasında yaşattıkları bu film ölümle karşılaşan kahramanların zafer abidesidir.
Seanslar: 2,15 - 5 ve 8,15 te

Son 5 senenin en muazzam filmi, ilk TÜRKÇE renkli (TEKNİKOLOR) film
NAMUS BORCU
(KAHRAMAN FEDAİ)
İPEK sinemasında büyük muvaffakiyetlerle devam ediyor
Seanslar: 1,45 - 4 - 6,15 - 8,45 te

BU AKŞAM
MELEK'te
Yüksek dehası, hududsuz kabiliyetile 2 sene içinde dünyanın en büyük artistleri arasına giren

MICKEY ROONEY
ve
LEWIS STONE - CECİLLA PARKER
tarafından nefis bir surette yaratılan
İLK GENCLİK
Neş'e - Zevk - Eğlence - Dans - Musiki... ve... sizi kahkahalarla güldürecek bir mevzu
DİKKAT: Numaralı koltukların erkenden aldırılması. Tel: 40868

SAYIN İSTANBUL HALKINA:
ALEMDAR ve MİLLÎ sinemalarında gösterildiği bir hafta zarfında halkımızın tekrar tekrar görmeğe koşmaları hasebile vaki olmamış harikulâde bir tehacüm görülmesi üzerine asrın ilâhi güzelliğile göz kamaştıran
HEDY LAMARR
BU KADIN BENİMDİR
filmi bilmecburiye İstanbulun en büyük sineması ve geniş salonları, soğuk hava teçhizatile daima temizleten **MARMARA** sinemasında
BUGÜNDEN İTİBAREN BİR HAFTA MÜDDETLE GÖSTERİLECEKTİR.
Programa ayrıca: VALLAS BERRY'nin TAŞ YÜREKLİ ADAM filmi ilâve edilmiştir.

23 nisan Çocuk Bayramı şerefine
Bugün matinelerden itibaren:
Şehzadebaşı TURAN sineması
Birçok fedakârlıklarla elde ettiği bu iki şaheser filmlerle sayın İstanbul halkına büyük bir sürpriz hazırlamıştır.
DİKKAT: Haftalardanberi beklenen bu şaheser filmin hangi sinemada oynayacağı meçhüldü. Fakat bugün nerede oynıyacağı malûm.
1 - SARIŞIN ŞEYTAN
Güzel MARLENE DİETRICH - Sevimli JAMES STEWART
Bu filmde birleşerek sinema tarihine sonsuz bir harika yarattılar.
2 - CEHENNEM ADASI
JOHNN MAC BROWN - DOROTHY BURGUESS
Büyük macera filmi.

Bütün tehlikelere rağmen, aşkın kendisini sevkettiği talih ve kadere doğru giden bir genc kız . . . Rolü, büyük yıldız
HERTHA FEİLLER
HANS SÖHNKER ile beraber yarattıkları
İĞFAL
Şaheserinde fevkalâde bir tarzda oynamaktadır.
BU CUMA AKŞAMINDAN İTİBAREN
ŞARK sinemasında

BUGÜN
Matinelerden itibaren
Hâkimiyeti Milliye ve Çocuk Bayramı Şerefine
Kadıköy
OPERA
sinemasında
Dillerde dolaşan . . .
Asrın nefis harikası . . .
BU KADIN BENİMDİR
Türkçe Sözlü
Şaşaalı şaheserini başlıyacaktır.

Beyoğlu HALK sineması bugün
1 — Ali Babanın Mirası (Türkçe)
2 — M. Moto «Katiller Klübü»
3 — Renkli Miki «Silli Senfoni»

Mikrobiyoloji cemiyeti toplantısı

Türk Mikrobiyoloji cemiyetinden:

24 nisan 941 perşembe günü saat 18,30 da Etıbba Odası konferans salonunda yapılacak toplantıda, Dr. İhsan Şükrü Aksel ve Perihan Çambel taraflarından tetanozlu dimağlarda histolojik tegayyürler, Dr. Razi Maner tarafından seroterapi ile iyi olmuş nadir bir tetanoz vak'ası, Dr. Perihan Çambel tarafından «dalakta kist hidatik» vak'aları, Dr. Vt. İbrahim Erses tarafından «ruam» hakkında tebligatta bulunulacağından muhterem meslektaşların teşrifleri rica olunur.

KASADAR
BAYAN ARANIYOR
Az fransızca bilen ve kefalet vermeye muktedir tahsilli bir kasadar bayan aranıyor. Beyoğlu LÂLE sinemasına müracaat

Bugün Matinelerden itibaren
YILDIZ SİNEMASI
Bütün şehir halkını mest ve gaşy edecek
DANKO PİSTA
(Macar Senfonisi) ni takdim ediyor.
Çigan viyolonların zarafetine ithaf edilen bir harikayı san'at — Macar melodileri — Lüks ve ihtişam — Tuna Kralijesi — Viyolon Kralı — Büyük bir aşk filmi.
Cidden görülmeğe şayan en parlak bir film

Büyük Fedakârlıklarla Yalnız
Çarşıkapı AZAK sinemasında
BUGÜN Matinelerden itibaren
Millî Hâkimiyet ve Gençlik Bayramı Şerefine
Mevsimin 2 güzel filmi birden
KOLEJLİLER REVÜSÜ
Caz — Dans — Neş'e — Hayat — Gençlik filmi . . .
Baş rollerde: DİCK POWELL—ROSELARY LANE
ve Amerikanın en meşhur cazlarından
FRED WARİNG PENSYLVANİAS
AYRICA:
İLK AŞK
JOHNE WAYNE — CLAİRE TREVOR
Harika engiz bir harb, sergüzeşt, aşk ve heyecan filmi

Bugün Beşiktaş GÜREL sinemasında
Yeni Müdiriyetin büyük şeref programı
TÜRKÇE
KIZIL RAKKASE | ÇELİK KAFES

Daima en iyi filmleri göstermekle şöhret bulan
Beşiktaş SUAD PARK sineması
BAYRAM MÜNASEBETİLE SÜPER FİLMLERDEN
DOKTOR'un AŞKI
TÜRKÇE sözlü ve TÜRKÇE şarkılı filmini müjdeler.

Pek yakında: Büyük bir sinema muvaffakiyeti . . .
2 büyük ve güzel yıldız
ZARAH LEANDER ve MARİKA RÖKK
Tarafından yaratılan
UNUTULMAZ BİR BALO GECESİ

MİLLÎ - ALEMDAR 'ın zaferi
Bu hafta Şarkın harikalar filmi
BİNBİRİNCİ GECE...
Musiki SADEDDİN KAYNAK ■ ŞARKILAR MÜNİR NUREDDİN ■ MÜZEYYEN SENAR
BUGÜN Matinelerden itibaren başladı.
İlâveten: JURNAL ve MİKE MAVUS

YENİ ESERLER

Tababeti ruhiye

Üstad doktor profesör Mazhar Osmanın bu isimdeki eserinin üçüncü basılışı tababet ve ruhiyat mütehassıslarının istifadelerine arzedilmiş bulunuyor.

Mazhar Osmanın bilhassa akıl ve sinir hastalıkları ve ruhiyat sahasındaki mesaisini her vesile ile yadetmemek mümkün değildir.

İtiraf etmek lâzımdır ki, bizde bu şubei tıb Toptaşı tımarhanesindeki deli gömlekleri ve zencirlerden ancak bu ilim adamının eli ve himmetile kurtulmuş, bugün muhtelif şubelerinde, müteaddid ve ehil mütehassısları, kliniklerî ve kıymetli matbu eserlerile iftihar edilir bir varlık haline gelmiştir.

Bu varlık içinde üstad Mazhar Osmanın yirmi bir senedir fasılasız bir sebat ve ehliyetle neşrettiği (İstanbul seririyatı) mecmuası ve yirmiden fazla tıb kongresine yaptığı müteaddid (tebliğ) lerden başka tıb kütübhanemize hediye ettiği on, on beş eseri kendini beynelmilel tababet sahasında da bir allâme - Erudi rütbesine çıkaracak mahiyettedir. Üstadı bu müspet ve hayırlı muvaffakiyetlerinden dolayı iftiharla tebrik ederiz.

Teşekkür

Refikamın elim zıyaı münasebetile gerek cenaze merasiminde bulunan, bizzat ve gerekse telgraf veya mektubla beyani taziyet eden ve acımızı paylaşan muhterem dostlarımıza ayrı ayrı teşekkür etmeğe teessürümüz mâni olduğundan bütün bu zevatı kirama teşekkür ve minnattarlığımızın iblâğına sayın gazetenizin tavassutunu rica ederim.

Mehmed Kınacı

Yazan: *Lajos Zilahy* — 30 — Çeviren: *F. Zâhir Törümküney*

Ancak vicdanı temiz insanlar bu derece neşeli ve endişesiz olabilirlerdi Eğer, Miett'in her hangi gizli bir işi bulunsaydı ve ruhunun derinliklerinde günahkârlığına aid bir iz olsaydı, hiç olmazsa arada bir durup, dalması lâzımdı.

Yemekten sonra siyah storları indirdiler. Güneş ortalığı adeta yakıp kavuruyordu. Henüz mayıs sonu olmasına rağmen havalar fevkalâde sıcak gidiyordu.

Öğlden sonraları salondaki divana uzanıp, birlikte uyumağı âdet edinmişlerdi. Peter, hâlâ sabahki hâdisenin tesirinden kurtulamamıştı. Bu itibarla Miett'le başbaşa kalmaktan çekiniyordu. Âsabına hâkim olamayıp, beynini oyan şüpheyi açığa vurmaktan ve bu suretle bir gürültü çıkarmaktan korkuyordu. Başının biraz fazlaca ağrıdığını ileri sürerek odasına çekildi.

Miett, cumartesi günü akşam yemeğine Peter'in annesini, doktor Vargaları, Pol Süç'ü ve Yanika'yı davet etmişti.

Genc kadının pek fazla ehemmiyet verdiği bu ziyafet akşamına daha iki gün vardı. Bu iki gün zarfında Miettle konuşmağa imkân yoktu. Sabahtan akşamın geç vakitlerine kadar mutfaktan çıkmıyordu. Çeşid çeşid börekler, türlü türlü pastalar hazırlıyordu. Peter ne zaman mutfağa gitse, onu kollarını dirseklerine kadar sıvamış, hamur açmakla meşgul buluyordu. Günde belki yüz telefon muhaveresi yapıyordu. Kadın arkadaşlarından pastalar ve börekler hakkında izahat alıyor, notlar tutuyordu. İmtihan kapısında sırasını bekliyen çocuklar gibi heyecan içindeydi. Zaten kendisi de bu ziyafeti, ev kadınlığının bir imtihanı olarak telâkki ediyordu.

Nihayet büyük bir sabırsızlıkla beklenen cumartesi geldi.

Öğle yemeği esnasında Almady sordu:

— Akşama sofrada kaç kişi olacağız?

Miett cevab verdi:

— Altı. Yanika gelemiyecekmiş?

— Yanika niçin gelmiyor?

— Bilmiyorum. Bir mektub yazmış, özür diliyor.

Yemekten sonra Peter ve Almady masadan kalkmadılar. Hararetli hararetli konuşuyorlardı. Miett kocasının salona geçmesini sabırsızlıkla bekliyordu. Lâkırdılarının ardı arkası gelmediğini görünce dayanamadı. Peter'e artık gelmesi için işaret etti.

Salonda başbaşa kalınca Miett bir zarf uzattı:

— Oku şunu, dedi.

Mektubu Yanika yazmıştı. Akşama yemeğe gelemiyeceği için gayet nazik bir lisanla özür diliyordu. Yalnız mektubun sonundaki üz'âödnâğü

Bir kaç kelime Miett'in pek tuhafına gitmişti. Yanika mektubunu şöyle bitiriyordu:

«Ve çok rica ederim, bir daha beni evinize davet etmeyiniz, çünkü; ben artık size gelemem...»

Miett elini kalçasına dayamış, gülümsiyerek Peter'e bakıyordu. Mektubu bitirdiğini görünce alaylı bir sesle sordu:

— Bu çapkının yaptığı işe ne dersin?

Sonra ciddî bir tavırla ilâve etti:

— Şimdi sen hemen kalkıp gidersin, o çapkını bulup, ensesine iki tokat, atarsın ve kulağından tutup buraya getirirsin! Görüyor musun bak bu oğlan bana âsık olmuş. Ablası yerindeki bir kızı sevmek ne demekmiş, ben ona gösteririm.

Peter güldü. Mektubu katlayarak Miett'e iade etti. Her nedense kalbinde Yanika'ya karşı ilk günden itibaren bir muhabbet ve itimad besliyordu.

Bir ağabey şefkatile mırıldandı:

— Yanika çok iyi bir çocuktur. Ona dokunma.

Yavaşça Miett'in elini tuttu. Gözlerinin içine derin derin baktı:

— Sana âşık olanlar çok muydu?

Miett çapkın bir eda ile dudaklarını büktü. Peter'in yüzüne bakmıyordu. Mektubu zarfa yerleştirmekle meşguldü:

— Tabiî çoktu. Ne zannnediyorsun, benim güzel ve sevilmeğe lâyık bir kız olduğumu ilk defa yalnız sen mi keşfettiğini sanıyorsun?

Yanika'nın mektubile hafif, hafif Peter'in yüzüne vurdu. Gitmeğe davrandı. Fakat Peter onu bileğinden yakalayarak yanına oturttu:

— Hemen nereye kaçıyorsun? Şimdi soracağım suale cevab ver. Sen, benden evvel kime âşık oldun?

Miett cevab vermiyor, dudaklarında dolaşan alaylı kahkahayı zaptetmeğe çalışarak Peter'in yüzüne bakıyordu.

Peter sabırsızlandı:

— Neye cevab vermiyorsun?

Miett hâlâ işin alayındaydı:

— Kime değil, kimlere diye sorsan, her halde daha iyi edersin.

Peter yutkundu. Sakin görünmeğe gayret ediyordu. Fakat, asabının dakikadan dakikaya gerildiğini, bütün kanının beynine hücum ettiğini hissediyordu. Miett'in narin bileğini gittikçe artan bir tazyikle sıkıyordu. Kaşları çatılmış, bakışları dumanlanmıştı. Sert ve tok bir sesle sordu:

— Evvelki gün telefonda kiminle konuşuyordun?

Miett, kelimeyi uzatarak sordu:

— Ne zaman?

— Dün değil, evvelki gün! Öğle üzeri bir erkekle konuşuyordun...

Miett gözlerini açtı. Hayret ve itirazla erkeğin yüzüne baktı:

— Ben mi?

Fakat, ayni zamanda gözlerinin içinden bir korku bulutu geçti. Yüzü hafifçe sarardı. Yalan söylediğine pişman oldu. Ancak artık sonuna kadar bu yalanı müdafaa etmekten başka çare yoktu. Bir saniye göz göze kaldılar. Miett bütün gayretine rağmen gözlerini Peter'in gözlerinden kurtarmağa muvaffak olamıyordu.

(Arkası var)

RADYO

Bu günkü program

8,00 Program
8,3 Haberler
8,18 Müzik
8,45 Yemek listesi
★
12,30 Program
12,33 Şarkılar
12,50 Haberler
13,05 Türküler
13,20 Orkestra
★
18,00 Program
18,03 Müzik (Pl.)
18,30 Konuşma
18,45 Çocuk saati
19,30 Haberler
19,45 Konuşma
19,50 Şarkılar
20,15 Rad. Gazetesi
20,45 Fasıl heyeti
21,10 Konuşma
21,25 Şarkılar
21,45 Bando
22,30 Haberler
22,45 Caz (Pl.)
23,30 Kapanış

İRTİHAL

Hükkâmı sabıkadan Behram ... karısı ve Temyiz mahkemesi birinci ... za dairesi reisi Halil Özyörükün ... yinvalidesi Fatma Leylâ irtihal etmiştir. Cenazesi 23 nisan 941 tarihine musadif çarşamba günü saat 12 de ... sarayda İsmailağa mahallesinde Çırakçıbostan sokağında 15 numaralı hanesinden kaldırılarak Fatih camiinde öğle namazını müteakib namazı kılındıktan sonra Edirnekapıdaki makberesine defnedilecektir, Allah rahmet eyliye.

***

Tüccardan Zühtü Bilimerin refikası, doktor Faik Bilimerin, tüccardan ... Bilimerin, Şeker şirketi müdürlerinden Baki Bilimerin, Salâhaddin Bilimerin ve Abdürrahim Bilimerin yeğenleri ... tik Bilimerin annesi salihattan ... dan ZEHRA BİLİMER vefat etmiştir. Cenaze namazı bugünkü çarşamba günü öğle vakti Aksarayda Valide camiinde kılınarak Merkezefendiye defnedilecektir. Çelenk kabul edilmez. Cenabı Hak rahmet eyliya.

***

Dul Bayan Raybier (Korsika) ... sa) kardeşleri, kızkardeşleri ve ... ları PASKAL RAYBİER'in vefatı haberini vermekle teessür duyarlar. Cenaze merasimi 23 nisan çarşamba günü saat 15 te Ferköy katolik mezarlığı kilisesinde icra edileceğini bildirir. İşbu ilânın davetiye makamına kabul edilmesi rica olunur.

Fünus cenaze levazımatı ...

ASKERLİK İŞLERİ

Şubeye davet

Beyoğlu Yerli Askerlik şubesinden: Emekli deniz makine önyüzbaşı ... lüceli 306 doğumlu Hasan oğlu Ahmed Kavaklıoğlu (Dz. 1767), yedek mükellef tabib yüzbaşı Minas oğlu ... nak 300 İzmit (35755), deniz 3. muamele memuru Ahmed oğlu Mehmed Emin 304 (Dz. 331 - 17), 8. sınıf tüfekçi ustası Hasan oğlu ... ket 310 İstanbul (331 - 17), 8. sınıf tüfekçi ustası İbrahim oğlu Hasan Görele (324 - 12).

Yukarıda adları yazılı subay ve askeri memurların kayıdlarının tetkiki için üzere çok acele şubemize müracaatları ilân olunur.

***

Eminönü Yabancı Askerlik şubesinden:

1 — Yüksek ehliyetnameyi ... mezunlarile hazırlık kıt'asını ... bu dereceyi kazanmış olanlardan Subay okuluna ve hiç ehliyeti olmıyanlar hazırlık kıt'asına ... mektebde ve kıt'ada bulunmak üzere sevkedileceklerinden muamelelerini bitirmek üzere şubemize hemen müracaatleri ilân olunur.

***

Beykoz Askerlik şubesinden: Şube vazaifinin kesreti dolayısile müracaat edecek olan ashabı mesalihin cumartesi haric olmak üzere haftanın her günü sabahtan öğleye kadar bakılarak öğleden sonra da şube vazifesile iştigal etmek zarureti olduğundan buna göre müracaatta bulunulması ilân olunur.

Mevsimin ilerlemesine rağmen büyük fedakârlıklarla
ALKAZAR
Sinemasında
BUGÜN matinelerden itibaren
Millî Hâkimiyet ve Gençlik bayramı şerefine
İstanbulda ilk defa 2 büyük film birden
ÖLÜM ARABASI

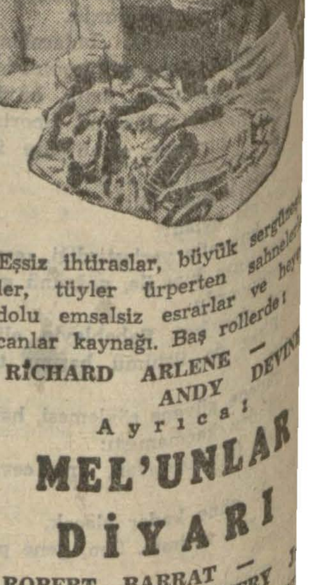

Eşsiz ihtiraslar, büyük sergüzeştler, tüyler ürperten sahneler ve heyecan dolu emsalsiz esrarlar ve ... canlar kaynağı. Baş rollerde: RİCHARD ARLENE — ANDY DEVINE
Ayrıca:
MEL'UNLAR DİYARI
ROBERT BARRAT — NOAH BEERY
Müthiş çılgın ve korkunç ve sergüzeşt dramı. Sinema perdesinin tüyler ürpertici bir harikası.

Bu haftanın programı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Gene bu sabah Büyükada Cumhuriyet meydanında çocuklara mahsus bir tören yapılacak ve müteakıben küçük davetlilere, şekerler, pastalar dağıtılacaktır. Heybeliadada da ayrıca bir talebe müsameresi verilecek, çocuklar arabalarla gezdirilecektir.

Kurumun Bakırköy kolu da, kendi mıntakası dahilindeki çocuklar için Bakırköy Bez fabrikası salonlarında eğlenceli bir müsamere tertib etmiştir.

Beyoğlunda, 23 nisan münasebetile çocuklar şerefine, gündüz Maksim salonunda bir çocuk balosu verilecektir. Ayrıca çocuklara kukla, karagöz, hokkabaz oyunları gösterilecektir. Gece gene ayni salonlarda Dümbüllü İsmail tarafından çocuklara mahsus eğlenceli bir oyun verilecektir.

Pangaltıda, Tan sinemasında bu sabah saat 10 dan başlayarak 14 e kadar devam etmek üzere ,bir müsamere tertib edilmiştir. Müsamerede, karagöz. hokkabaz, kukla oyunları vardır.

Şişli nahiyesinde gürbüz çocuk müsabakaları hazırlanmıştır. Müsabakayı kazanan çocuklara muhtelif hediyeler verilecektir.

Taksim nahiyesi Çocuk Esirgeme Kurumu, 50 kadar çocuğa yeni elbise ve ayakkabılar dağıtacaktır.

Bugün, Divanyolunda, Çocuk Esirgeme Kurumu Eminönü şubesi tarafından vücude getirilen çocuk kütübhanesinde bir toplantı yapılacaktır.

Toplantıda bulunacak, olan çocuklar hep birlikte Gülhane parkına giderek Atatürk heykeline bir çelenk koyacaklardır. Öğleden sonra saat 10 da Çarşıkapı çocuk dispanserinin ve Alemdar Çocuk yuvasının küşad resimleri yapılacaktır.

Alemdar nahiyesinde ,bugün çocuklara hokkabaz ve kukla gösterilecek ve monologlar söylenecektir. Bu nahiye ayrıca 20 kadar erkek ve kız çocuğu giydirecektir.

Beyazıd nahiye kolu da, altmış kadar fakir çocuğa elbise ve ayakkabı hazırlamıştır.

27 nisan pazar günü Gülhane parkında çocuklar için eğlenceli bir müsamere tertib edilmiştir. Ayni gün, muhitin 40 kadar erkek ve kız çocuğu giydirilecektir.

Küçükpazar nahiyesindeki çocuklar mıntakaları dahilinde kısa bir yürüyüş yapacak ve gece verilecek müsamerede hazır bulunacaklardır.

Eyübde, bugün çocuklara mahsus bir kır eğlencesi tertib edilmiştir. Eğlenceye 90 kadar çocuk iştirak edecektir.

Bugün Fener stadında da bir toplantı yapılacak ve çocukların bayramları kutlanacaktır.

İstanbul ve Beyoğlu semtlerindeki bütün sinemalar, bir kısım seanslarını Çocuk Esirgeme Kurumunun emrine vermişlerdir. Kurum şubeleri, kendi mıntakaları dahilindeki mekteb çocuklarını bir program dahilinde sinemalardan istifade ettireceklerdir.

23 nisan çocuk bayramı münasebetile şehrimizde inşaatı ikmal edilmiş olan dört çocuk bahçesile anası babası ölmüş, talihsiz on vatan yavrusunu barındır - mak maksadile tesis edilen Alemdar çocuk yuvası ve çocuk dispanseri Vali Lûtfi Kırdar tarafından törenle açılacaktır.

Nişantaşı, Harbiye, Tepebaşı ve Aksarayda olmak üzere şimdilik dört yerde çocuk bahçesi vücude getirilmiştir.

Çocuklardan arzu edenler kendi haftalarını bu bahçelerde, toplanarak aralarında eğlenceler tertib etmek suretile geçirebileceklerdir.

Çocuk Esirgeme kurumunun teşekkürü

Ankara 22 (a.a.) — Türkiye Çocuk Esirgeme kurumu umumî merkezi yurd yavrularına millî ve öz bayramlarını kutlar, kendilerine şanlı ve yüce Türk milletine lâyık büyük ülkülü, faziletli ve şerefli bir hayat temenni eder.

Müşfik Türk kadını

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

yan Mimaroğlu ve Halk Partisi vilâyet idare meclisi azasından Bayan Hasaneden mürekkeb bir komite kurularak faaliyete geçmiştir. Bu komite Halkevlerine ve Partiye düşen vazifeleri tespit ettikten sonra çalışmağa başlamıştır. Yarın Parti merkezinde bir toplantı yapılarak bu işler görüşülecek ve bir program çizilecektir.

Yüksek tahsil görmüş, içtimaî mevki sahibi bir çok bayanlar, kendilerine millî müdafaa saflarında iş ve yer verilmesi için daha şimdiden alâkadar makamlara müracaate başlamışlardır. Haber aldığımıza göre Kızılay İstanbul merkezinde bu kabil müracaatleri kayıd için hususî bir komite teşkil edilecektir.

Kızılaya bağlı hastabakıcı hemşireler mektebi, daha geniş ölçüde hastabakıcılar yetiştirmek üzere hazırlıklar yapmaktadır. Evvelce kapanmış olan hastabakıcılık kursları tekrar açılacak ve bu kurslarda yüzlerce genc kız ve kadınımız hastabakıcılığı ve ihtiyaç halinde hastanelerde hizmet görmek üzere yara sarmağı, ilâc hazırlamağı öğreneceklerdir.

Yardımsevenler cemiyetinin bu günler içinde İstanbulda da faaliyete geçmesi beklenmektedir.

Halkevleri de ayrıca millî müdafaa hizmetlerinde yer alacak bayanların çalışma sahalarını teksif ve bir teşkilâta bağlamak yolundaki faaliyete önayak olacaklardır.

Hastabakıcı yetişecek hemşirelere, harb halinde birçok kolaylıklar gösterilecek ve kendilerine maddî manevi istifadeler temin edilecektir.

Bir müsamerenin tehiri

Beşiktaş Çocuk Esirgeme kurumu menfaatine Beyoğlu Fransız tiyatrosunda 26/4/941 cumartesi günü yapılacağı ilân edilen müsamerenin hasbelicab vakti ahara talik edildiği ilân olunur.

Büyük Türk gecesi

Hazırlıkları bitmediğinden dolayı geçen hafta tehir edilen büyük Türk gecesi bu hafta, 26/4/941 tarihinde cumartesi akşamı Taksim Belediye kazinosunda yapılacaktır.

İngiliz donanması

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

40 dakika sürmüştür.. Deniz ve hava bombardımanının hedefi tozu dumana boğması dolayısile elde edilen neticenin tayini güç olmuşsa da 6 nakliye veya iaşe gemisile bir torpido muhribine isabetler vâki olduğu görülmüştür. Karada, petrol deposu etrafında bir infilâk vuku bulmuş ve büyük bir yangın çıkmıştır. Demiryolu garı yıkılmıştır. İspanyol rıhtımile deniz umumî karar - gâhına, elektrik santralına ve askerî bir depoya da isabetler vâki olduğu görülmüştür. Düşman sahil bataryalarının az çok mukavemetile karşılaşılmışsa da bu mukavemet müessir olamamıştır.

Cephelerde vaziyet

Kahire 22 (a.a.) — İngiliz umumî karargâhından:

Libyada: Keşif müfrezelerimizin faaliyeti kaydedilmiştir.

Habeşistanda: Düşmanın ağır zayiat vermesile neticelenen bir hareket üzerine cenub kolumuz dün Dessie'yi setretmekte olan mühim mevzileri işgal etmişlerdir. Şimal kolumuzun ileri hareketi yolların büyük mikyasta tahrib edilmiş olması yüzünden durmuştur.

Cenub mıntakasında, harekât memnuniyet verici bir tarzda devam etmektedir. 17 subayla 549 asker esir aldık.

Dessie önünde harb başladı

Yohannesbourg 22 (a.a.) — Habeşistandaki cenubî Afrika kuvvetleri nezdinde bulunan hususî bir muhabirin bildirdiğine göre şimaldeki İtalyan ordusu geri dönerek Dessie şehri önünde muharebeye tutuşmuştur.

Tobruğa yeni İngiliz kıtaatı çıktı

Kahire 22 (a.a.) — Tobruğa Hindli kıtaatın çıkarıldığı resmen ilân olunmuştur.

Alman tebliği

Berlin 22 (a.a.) — Resmî tebliğ:

Şimalî Afrikada Sollum'a karşı yapılan bir düşman hücumu püskürtülmüş ve Bardiaya yapılan ihraç teşebbüsüne mâni olunmuştur. Düşman ağır zayiat vermiştir. Bir kaç esir alınmıştır. Düşman zırhlı teşekkülleri tarafından Tobrukta yapılan huruç hareketi muvaffakiyetsizlikle neticelenmiştir.

Pike yapan Alman ve İtalyan tayyareleri, dün üç büyük düşman ticaret vapuruna hücum etmişlerdir. Bu vapurlardan biri yanmıştır.

Habeş idaresi teessüs ediyor

Londra 22 (a.a.) — Röyter ajansının Adis-Ababadaki hususî muhabiri bildiriyor:

Habeş prenslerinden biri, İngiliz kuvvetlerile işbirliği yapan Habeş vatan - perverlerine iltihak etmiştir. Habeş İmparatorunun ikinci oğlu olan Harrar Dükü, bu eyaletin idaresini ele almak üzere umumî vali sıfatile yakında Har - rar'a gidecektir. Adis-Ababa ve Harrar'da Habeş polisi İtalyan polisinin yerini almaktadır. Haile Selâsienin subayları tekrar hizmete girmişler ve yerli bir kuvvet teşkili için yapılan davete icabet eden binlerce kişiyi talim ve terbiyeye başlamışlardır.

On beş günlük İngiliz işgalinden sonra Adis-Ababa normal vaziyetini almıştır. Mağaza ve kahveler açılmış, sokaklarda her ırktan seyar satıcılar işlerine koyulmuşlardır. Sigara paketleri en revac gören geçer akçedir. Çünkü İngiliz ablukası dolayısile altı aydanberi Adis-Ababada sigara yoktu.

İtalyan tebliği

Roma 22 (a.a.) — Resmî tebliğ: Teşekküllerimiz Suda'da demirli bulunan gemileri ve bu üssün tesisatını isabetle bombardıman etmişlerdir. Orta tonajda bir vapur batırılmıştır.

Şimalî Afrikada Tobruk mıntakasında topçu ve keşif kolu faliayeti olmuştur. Münferid düşman tanklarının çıkmağa teşebbüs etmesi üzerine birkaç esir alınmıştır.

Sollumun şarkında mevzilerimize yaklaşmağa teşebbüs eden bir düşman kolu ağır zayiatla geri püskürtülmüştür.

Dün, sabahın ilk saatlerinde, düşman hava ve deniz-kuvvetleri Trablusu bombardıman etmişlerdir.

Düşmanın bir bombardıman tayyaresi düşürülmüştür.

Şarkî Afrikada, Dessie mıntakasındaki mevzilerimize karşı faaliyette bulunan düşman kolları şiddetli mukabil taarruzlar neticesinde geri püskürtülmüştür.

İngilizler «kruvazör tank» yaptılar

Londra 22 (a.a.) — Daily Telegraph İngiliz ordusunun zırhlı fırkalarının yeniden tensik edildiğini ve şimdi bu kuvvetlerin çok kudretli bir harb vasıtası haline gelmiş olup düşmanın ayni mahiyetteki teşekkülleri ile çarpışmağa muktedir bulunduklarını yazmaktadır. İngiliz ordusunun şimdiye kadar kul - lanmadığı kuvvette yeni hücum arabaları imal edilmiş olduğu bilhassa tebarüz ettirilmektedir. Müstakil motörlü teşekküller son model tanklarla teçhiz edilmiş olduğu gibi bunlar motörlü topçu cüzütamları, tayyare dafi ve tank dafi grupları, istihkâm ve inşaat müfrezeleri, ve kamyonlarla taşınan piyade kıt'aları ilâve edilmiştir. Bu fırkaların en tipik harb âleti kruvazör-tank adı verilen yeni model bir hücum arabasıdır. Bu tank süratli olup epeyce uzaklarda yapılan keşif hareketleri neticesinde elde edilen malûmata göre ateşini tanzim edebilmektedir.

Hayvan çiftesi

Kadıköyünde Kızıltoprakta oturan araba sürücüsü Hakkı, beygirlerine yem vermek için ahıra girdiği sırada hayvanlardan birinden yediği çifte ile tehlikeli surette yaralanmış, Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

Küçük bir yangın

Tünel meydanında Yorgiye aid mobilyacı dükkânının üstündeki odadan yangın çıkmışsa da yetişen İtfaiye tarafından genişlemesine meydan verilmeden süratle söndürülmüştür.

İstanbul Borsası 22/4/941

Londra	1 Sterlin	5,2025
Nevyork	100 Dolar	132,20
Cenevre	100 İsv. Frc.	29,90
Atina	100 Drahmi	0,99
Madrid	100 Peçeta	12,845
Belgrad	100 Dinar	3,1530
Yokoha	100 Yen	30,915
Stokholm	100 İsveç K	30,525
ESHAM VE TAHVİLÂT		
Sıvas - Erzurum I.		19,05
Sıvas - Erzurum III.		19,10

Matsuoka Tokyoya döndü

Japon Hariciye Nazırının beyanatı

«Sovyetlerle anlaşmamız Üçlü Paktı ihlâl etmiyor»

Tokyo 22 (a.a.) — Hariciye Nazırı Matsuoka mahallî saatle 3.50 de Tackıkaya askerî tayyare meydanına muvasalat etmiştir.

Başvekil Prens Konoye Alman, İtalyan ve Sovyet büyük elçilikleri ve büyük elçiliklerin erkânı tayyare meydanında Matsuoka'yı karşılamışlardır. Matsuoka derhal Başvekâlete giderek vaziyet hakkında Prens Konoyeye raporunu vermiştir.

Nazırın beyanatı

Tokyo 22 (a.a.) — Hariciye Nazırı Matsuoka Tokyoya avdetini müteakıb yaptığı beyanatta Stalin ile iki defa mülâkatta bulunduğunu ve bu görüşmelerin samimî bir dostluk havası içinde cereyan ettiğini söylemiştir.

Matsuoka şunları ilâve etmiştir:

«— Sovyetler Birliğile yaptığımız pakt, siyasetimizin değişmez esasını teşkil eden üçlü paktı hiçbir suretle ihlâl etmemektedir.»

Uzakşarktaki Sovyet kıt'alarının geri alınacağı hakkında sorulan bir suale Japon Hariciye Nazırı şu cevabı ver - miştir:

«— Bunu Stalin'le Molotof'a sormak lâzımdır.»

Japonlar Foochu'yu zaptettiler

Tokyo 22 (a.a.) — Domei ajansının verdiği bir habere göre Japon kara ve deniz kuvvetleri Fukien eyaletinin merkezi olan Foochu'ya girmişlerdir. Foochu, Çinde imtiyaz mıntakasında olup da Japonlar tarafından şimdiye kadar işgal edilmemiş olan yegâne mahaldir.

Hindiçinî harbe hazırlanıyormuş

Tokyo 22 (a.a.) — Noşi gazetesinin yazdığına göre, Hindiçini Siyam sulh muahedesinin imzasındaki teahurla Hindiçinide yapılan bazı entrikalar arasında münasebet vardır. Tokyoya gelen haberlere nazaran bu hâdiseler şunlardır: Hindiçini kıt'aları Fompen'de ve Kombac ile Koşenşin'in cenub sahilinde tahşid edilmektedir. Uzakşarktaki Fransız filosu Avrupadan gelen denizaltılarının da iştirakile her gün manevralar yapmaktadır. Vienşan, Sienrap, Sisofon ve diğer yerlerde mühim askerî hareketler olmaktadır. Hindiçini hükûmeti ithalâta kat'î bir kontrol koymuştur. Saigon'daki İngiliz ve Amerikan petrol kumpanyaları Japon gemilerine mazut vermekten imtina ediyorlar. Amerikadan son zamanlarda gelen 20 bombardıman tayyaresi Hindiçinide ilk hatlara gönderilmiştir.

Bir Alman heyeti Japonyaya gidiyor

Tokio 22 (a.a.) — Hükûmet namına beyanatta bulunmağa mezun şahsiyetin muavini Kohişi, gazeteciler toplantısında demiştir ki:

«— Dört senelik plânın tatbikına memur teşekkülün umumî müdürü doktor Wolthat riyaseti altında bulunan bir Alman iktısadî heyeti 26 nisanda To - kioya gelecektir. Bu heyetin uzun zaman Japonyada kalması memul ise de bu daimî mahiyette olmıyacaktır.

Amerikanın vaziyeti

Vaşington 22 (a.a.) — Sovyet-Japon paktının imzası üzerine Birleşik Amerika Sovyetler Birliğine karşı tekrar eski soğuk vaziyetine dönmüş gibidir.

Hariciye Nazırı Hull, dün gazeteciler toplantısında, Sovyet - Japon paktının ilkönce benzediğinden daha az mühim olduğunu söylemiş ve geçen yazdanberi Sovyet büyük elçisi Mmanski'nin Amerika ile yaptığı ticaret müzakerelerinin ehemmiyetini de azaltır gibi gözükmektedir.

Sovyet - Japon paktının Sovyetler Birliğini harbe sürüklemek istiyen ecnebî siyasî mahfillerininin işine gelmediğine dair Pravda'nın makalesi hakkında ne düşündüğü Hull'den sorul - muştur.

Hull, Japon - Sovyet paktının ica - bından fazla ehemmiyet verilmiş olacağı mütaleasını tekrar etmekle iktifa eylemiştir.

Balkanların yeni taksimi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

murları salimen Belgrada dönmüşlerdir.

İtalyanın Zagreb elçisi

Roma 22 (a.a.) — İtalyanın Tokyo büyük elçiliği müsteşarı Paola Cartes, Hırvat hükûmeti nezdinde İtalyan elçisi olarak tayin edilmiştir.

Kral Boris Hırvatistanı tanıdı

Sofya 22 (a.a.) — Bulgar ajansı bildiriyor:

Hırvat eyaleti reisi Ante Paveliç, Bulgar Kralına bir telgraf çekerek Führerle Duçenin telgrafla müstakil Hırvat devletini tanıdıklarını bildirmiş ve Bulgar hükûmetinin de Hırvat devletini tanımasını Kral Boris'ten rica etmiştir.

Bulgaristan Kralı, telgrafla verdiği cevabda, Bulgar hükûmetinin müstakil Hırvat devletini tanımağa karar verdiğini bildirmiştir.

Bir petrol gemisi batırıldı

Londra 22 (a.a.) — Hür Fransızlar deniz umumî karargâhının tebliği:

Hür Fransız deniz kuvvetlerine mensub Minerva denizaltı gemisi, Norveç sahilleri açıklarında bir büyük petrol sarnıç gemisine muvaffakiyetle tevevvüc eden bir hücum yapmıştır. Sarnıç gemisine torpiller isabet etmiş ve Minerva'nın himaye gemileri tarafından yapılacak bir mukabil hücumu önlemek için geri çekilmek mecburiyetinde kalmış olmasına rağmen pek muhtemel olarak batmıştır.

Şiddetli hücumlara rağmen

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Yunan hatları yarılamadı

Londra 22 (a.a.) — Atina radyosu dün akşam Basın Nezaretinin bir deklârasyonunu vermiştir. Bu deklâras - yonda bilhassa deniliyor ki:

Almanların şiddetli taarruzlarına rağmen Makedonya cephesindeki Yunan hattı yarılmamıştır. Kıt'alarımızın muntazam hareketleri dün düşman kuvvetlerinin şiddetli faaliyeti altında yapılmıştır.. Hatlarımız, düşmanın sayı itibarile kıyas kabul etmez derecede üstün olan kuvvetleri tarafından yarıl - maksızın, tespit edilen plâna uydurulmuştur.

Yunan tebliği

Atina 22 (a.a.) — Yunan orduları Başkumandanlığı tarafından 21 nisan akşamı neşredilen 179 numaralı resmî tebliğ:

Kuvvetlerimizin yeni mukavemet mevzilerine geçilmesi hareketleri tam bir muvaffakiyetle başarılmıştır.

İngiliz tebliğleri

Atina 22 (a.a.) — Yunanistandaki İngiliz kuvvetleri umumî karargâhının dünkü tebliği:

Mütemadiyen yapılan bombardımana rağmen, kuvvetlerimizin tespit edilen yeni mevzie geçilmeleri hareketi ta - mamlanmak üzeredir.

Düşman yolların fena olması yüzünden ve askerlerimizle her temasında maruz kaldığı muvaffakiyetsizlikler dolayısile ihtiyatla ilerlemektedir. Zayiatımız hafiftir.

Kahire 22 (a.a.) — Ortaşark İngiliz kuvvetleri umumî karargâhının tebliği:

Yunanistanda: İmparatorluk kuvvetleri şimdi Yenişehirin cenubunda bulunan müdafaa mevzilerini tutmuşlardır.

Korfu bombalandı

Korfu 22 (a.a.) — Düşman hava filoları dün Korfu ada ve şehrine hücum etmişlerdir. Hücumlar bütün gün devam etmiştir. Düşman tayyareleri pike yaparak evlere bombalar atmışlar ve mitralyöz ateşi açmışlardır. Bazı hasar vuku bulmuşsa da yalnız iki kişi yaralanmıştır.

Atinada alınan tedbirler

Londra 22 (a.a.) — Atina radyosunun bildirdiğine göre, Atina askerî valisi bir emirname neşrederek Attika ve Boesya vilâyetleri dahilinde saat 21 den şafağa kadar ruhsatiyesi olmıyanların dışarlarda dolaşmaları yasak etmiştir. Bu emir hem sivillere hem de askerlere şamildir. Emniyet memurlarile kuman - danlık memurları müstesnadır. Ayni saatlerde her türlü arabanın da dolaşması yasaktır. Yalnız kumandanlığa ve ya hava akınlarına karşı müdafaa hizmetlerine aid arabalar dolaşabilecektir. Saat 20 den sonra hiç bir dükkân açık kalmıyacaktır.

Alman tebliği

Berlin 22 (a.a.) — Resmî tebliğ:

Alman hava kuvvetleri dün Yunan karasuları üzerinde cevelân ederek Yunan topraklarından kaçmakta olan İngiliz heyeti seferiyesini nakletmeğe mahsus düşman vapurlarına hususî bir muvaffakiyetle hücum etmişlerdir. Evvelce de hulâsatan haber verildiği veçhile muharebe tayyarelerimiz cem'an 31,000 tonilâtoluk ve İnsanla dolu 6 düşman nakliye vapuru batırmışlardır. Diğer bazı vapurlar da o derece hasara uğratılmıştır ki bunlara da zayi olmuş nazarile bakılabilir.

Yunanistanda Alman kıt'aları Pindos dağ silsilesini garb istikametinde geçmeğe devam etmişler ve Yanya ve bu suretle de Yunan - İtalyan cephesinde harbeden ve ric'at etmekte olan düşman kuvvetlerinin geçeceği başlıca yola varmışlardır.

Yollarda tesadüf edilen birçok manialara rağmen Yenişehirden cenuba doğru ilerleyen Alman kıt'aları düşman mukavemetini kırdıktan sonra Yenişehrin cenubu şarkîsinde kâin Lamya şehrini zapt ve Volos limanını işgal etmişlerdir.

Yunan cephesinde cereyan eden hava muharebeleri esnasında düşman, Hurricane modelinde 11 tayyare kaybetmiştir. Agrinyon tayyare meydanına alçaktan uçmak suretile yapılan hücum esnasında da aynı modelden beş İngiliz tayyaresi tahrib edilmiştir.

Cephelerdeki vaziyet

Londra 22 (a.a.) — Reuter ajansının Yunan cephesindeki muhabiri bildiriyor:

Şimdi kısaltılmış bulunan yeni İngiliz müdafaa hattını dolaştım. Bu hat hafta sonunda tesis edilmiş olup dağlık arazideki hâkim mevkileri ihtiva etmektedir. İngiliz kumandanları düşmanı burada tutabileceklerini ümid ediyorlar. Almanlar, içlerinde Avustralya ve Yeni Zelanda kıt'aları da bulunan İmparatorluk kuvvetlerinin çok şiddetli bir mukavemet gösterdiklerinden pek haklı olarak bahsetmektedirler. Almanlar Yunanistanda çok büyük insan zayiatı vererek ilerleyebilmektedirler. Alman askerlerin bu derece büyük zayiata istemiyerek katlandığı şüphesizdir.

Bir genc Avustralyalı Yenişehir mıntakasında Alman piyadelerinin bir ırmağı yüzerek geçmek teşebbüsünde bulunduklarını söyledi. Almanlar bele kadar suya girmiş bulunuyorlardı. Bu sırada ateşe başlayan Bren mitralyözleri Alman askerlerini biçerek suya yuvarlamıştır. Almanlar bu teşebbüsten vaz geçmeğe mecbur kaldıkları sırada nehrin suları kızıl bir renk almış bulunuyordu.

Cephedeki askerlerimiz Almanlara zırhlı otomobilleri içinde olmadıkları zaman istifafla bakıyorlar. Avustralyalı bir grup parlak bir geri hareketi yaparak bilhassa temayüz etmiştir. Bu müfreze mühimmatını bitirdikten sonra yeniden mühimmat almak için hemen tabura avdet etmiş ve derhal geri dönerek düşmanı tekrar hararetli bir şekilde istikbal etmiştir.

Yeni Hariciye Nazırı

Atina 22 (a.a.) — Kral, başvekâleti Hariciye Nazırı Emmanuel Tsuderos'a tevdi etmiştir.

(Cumhuriyet — Yeni Yunan Başvekili Emmanuel Tsuderos Yunanistanın maruf maliyecilerindendir. 1882 senesinde doğmuş ve tahsilini İngilterede ikmal ettikten sonra senelerce banka müdürlüklerinde bulunmuş, iki defa da kabineye girerek Maliye ve Münakalât Nazırlıklarını deruhde etmiştir. Son vazifesi Yunan bankası umum müdürlüğüdür. Bir kaç sene evvel bu memuriyetten istifa ederek çekilmişti.)

Başvekilin hitabesi

Atina 22 (a.a.) — Başvekil orduya ve millete hitaben radyoda söylediği nutukta hükûmetin teşekkülünü bildirdikten sonra Yunan milletinin müstakbel nesiller için parlak bir misal teşkil eden kahramanlığından bahsetmekte ve şu sözleri söylemektedir:

«— Bütün millet ordu ile müttehiden Yunanistanı, Balkanları ve Avrupayı mütecavizlerden kurtarmak için sonuna kadar mücadele edecektir. Yunanistan harbi istememiştir. Tahrik neticesinde harbe girmek mecburiyetinde kalmıştır.»

«— Yunanlı vatandaşlar, sarsılmaz bir cesaretle zafere inanınız, her türlü maddî tehlike ve felâket önünde sükûnetinizi muhafaza ediniz. İsticalle boyun eğdiğimiz takdirde bizi bekleyen felâketler karşısında bu darbeler pek küçük ve zararsız kalır. Düşmanın okşamalarından sakınınız. Bunlar birer «Yuda» busesidir.»

Atina üzerinde 22 tayyare düşürüldü

Londra 22 (a.a.) — Dün Atina mıntakası üzerinde cereyan eden hava muharebeleri hakkında şimdi alınan daha geniş malûmattan anlaşıldığına göre, en aşağı 22 düşman tayyaresi düşürülmüştür. Bunlardan yirmisi İngiliz avcı tayyareleri, ikisi de defi topları tarafından imha edilmiştir.

Alman hava kuvvetleri tayyare meydanlarına, limanlara ve İngiliz - Yunan kıtaatına düşmandan az olmakla beraber Hurricane avcı tayyarelerinden mürekkeb hava filolarımız Alman teşebbüslerinin hepsini püskürtmüşlerdir. Pike yapan birçok Alman bombardıman tayyareleri askerî hedeflere hücum etmeğe hazırlanmışken bu vaziyet karşısında mıntakada bulunan köylerin sivil halkını mitralyöz ateşine tutmayı tercih etmişlerdir. Hurricane pilotlarından birçoğu adam başına ikişer tayyare düşürmüşlerdir. Hatta bunlardan biri üç düşman tayyaresi düşürmüştür.

Kanada Başvekili diyor ki:

«Harbi kazanmak için Amerika ve Kanada seferberdir»

Ottawa 22 (a.a.) — Kanada Başvekili Mackenzie King, Amerikada Reisicumhur Ruzvelt'le yaptığı mülâkattan sonra Kanadaya dönmüş ve Ruzvelt'in 10 la 15 mayıs arasında Ottawa'yı ziyaret etmesinin muhtemel olduğunu bildirerek demiştir ki:

«— Hüde Park'ta, Ruzveltle beraber neşrettiğimiz deklârasyonun başlıca hedefi, harbi kazanmak için daha esaslı, daha seri bir yardım temin etmek üzere Birleşik Amerika ve Kanadanın seferber edilmesidir. Müttefiklerin harb gayretine Amerikanın nasıl bir yardım etmekte olduğunu gören bir kimse vaziyeti nikbinlikle görmekten kendini alamaz.»

Kanadanın istihsal rökoru

Ottawa 22 (a.a.) — Kanadanın harb endüstri istihsalinin, bu sene, Umumî Harb esnasındaki istihsalde kaydedilen rökoru yüzde 70 nispetinde geçeceği tahmin olunmaktadır.

Tayyareci antrenmanı programına fevkalâde yardımından başka Kanada, 8 obüs fabrikası, 19 obüs parçaları imal eden fabrika, 3 obüs doldurma fabri - kası çalışmaktadır. Kanadada, her tipten top, tüfek ve mitralyöz imal olunmaktadır. İnfilâk maddeleri imalâtı, bu sene, Umumî Harbdeki imalâtın hemen hemen umumî yekûnuna vara - caktır.

Kanada, şimdiye kadar 90 bin harb otomibili vermiştir ve bu sahadaki istihsal, yakında günde 900 e çıkacaktır.

Tayyare meydanları vücude getirilmesi, ve antrenman, avcı ve bombar - dıman tayyareleri imalâtı için şimdiye kadar 3,5 milyon İngiliz lirası sarfedilmiştir.

Deniz inşaatında, ezcümle her cinsten şilep, korvetler, destroyerler, mayin tarayıcı gemileri inşasında da fevka - lâde faaliyet gösterilmektedir.

Bundan başka büyük miktarda peynir ve diğer gıdaî maddeler İngiltereye ihrac olunmaktadır.

ÇÖRÇİL

Dün Avam Kamarasında izahat verdi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

tamamile malûm olmıyan çok ağır hasarlar ika eylediğidir (alkışlar). Filonun tayyareleri, Trablusgarba giderken beş Alman asker nakliye tayyaresini yakalamışlar ve bunlardan dör - dünü alevler içinde düşürmüşlerdir (Alkışlar). Tayyarelerin dolu mu, yahud boş mu olduğunu daha öğrenmedim. Filo, ciddi tacize uğramamış ve hiç bir gemi kaybı kaydedilmemiştir.»

Mister Çörçil, Eden'in şarkta yaptığı seyahat hakkında şimdilik söz söylenmesine taraftar olmadığını söyledik - ten sonra:

«— Libya hakkında her hangi bir beyanatın bugün zamanı olduğu ve hakikatte daha bir müddet zamanı olacağı düşüncesinde değilim» demiştir.

Müteakıben işçi partisi meb'uslarından Shinwell, Eden'in bittabi gizli bir celsede, meb'usun fikrince halk arasında mevcud endişeyi izale edecek mahiyette vaziyet hakkında beyanatta bulunması üzerinde ısrar etmiştir.

Çörçil, cevaben demiştir ki:

«— Halkın endişesine gelince, böyle bir endişenin bulunduğunu görmediğimi bildirmek mecburiyetindeyim. (Alkışlar). İşler iyi gitmediği zaman, halk, bizi biz yapmış olan ve tarihimizde şimdiye kadar kuvvetimizi teşkil etmiş bulunan bütün istikrar ve soğukkanlılık hasletlerini gösterir.»

Hava harbleri

İngilterede Plymouth şehri çok hasara uğradı

İngilizler de Fransa sahillerini bombaladı

Londra 22 (a.a.) — İngiliz Hava Nezaretinin tebliği:

Avcı tayyarelerinden mürekkeb keşif filolarımızla düşman tayyareleri arasında dün müteaddid hava çarpışmaları olmuştur. Fransız sahillerinde bir düşman avcı tayyaresi düşürülmüştür. Avcı tayyarelerimizden biri üssüne dönmemiştir.

Avcı tayyarelerimiz dün gece yaptıkları muharebe keşif uçuşları esnasında şimalî Fransadaki düşman tayyare meydanlarını bombardıman etmişler ve dört motörlü bir düşman bombardıman tayyaresi düşürmüşlerdir.

Sahil muhafaza teşekilâtına mensub tayyarelerimiz dün Harve doklarına hücum etmişlerdir. Rıhtımda inşa edil - mekte olan binalar üzerine bombalar düşmüştür. Bu harekâta iştirak eden tayyarelerimizin hepsi üslerine dönmüşlerdir.

İngiltereye yapılan taarruzlar

Londra 22 (a.a) — İngiliz Hava Nezaretinin tebliği:

Düşman tayyareleri dün gece İngil - terenin cenubu garbisine hücum etmişlerdir. Hücum uzun sürmemişse de bir şehirde birkaçı büyük olmak üzere müteaddid yangınlar çıkmıştır. Yangınlar şafaktan evvel söndürülmüştür.

Raporlardan anlaşıldığına göre, hü - cum her nekadar şiddetli olmuşsa da bu mıntakaya karşı evvelce yapılan hü - cumlara nazaran hasar ve zayiat az olmuştur.

Plymouth şehri çok hasara uğradı

Londra 22 (a.a.) — Bu geceki Alman hava akınlarının başlıca hedefini İngilterenin cenubu garbisindeki Plymouth şehri teşkil etmiştir. Buraya yapılan hücum çok şiddetli olmuş ve alınan ilk raporlara göre hususî binalar büyük hasara uğramıştır. Londra mıntakasında bu gece de kısa bir alarm verilmişse de bomba atılmamıştır.

Uçan kaleler harekete hazır

Londra 22 (a.a) — Yorkshire Post gazetesinin askerî muharriri yazıyor:

Hitler'in plânları mucibince, nazi arazisi ve sakinleri, harbden uzakta kalacaktı. Fakat İngiliz hava kuvvetleri, harbi Almanyaya götürmektedir ve şimdiye kadar yapılanlar, bundan sonra yapılacakların yanında hiçbir şey mesa - besindedir

Yeni Stirling ve diğer tayyarelerimizin bazıları hakkında bazı malûmatımız mevcuddur. Bunları Berlin de çok iyi bilmektedir. Fakat çok daha büyük kudrette tayyareler, ihtiyatta tutulmaktadır. Boeing'in uçan kaleleri, bizzat bizim dev tayyarelerimizin refakatinde, havalanmağa hazır bulunmaktadır. Dört motörlü tek satıhlı bu yeni tayyarelerimiz, sekiz kilometre irtifaa çıkmakta ve saatte 280 kilometre sür'atle yol katetmektedir. Boeingler ise, saatte 350 kilometre vasatî ile 4 bin kilometre uçabilmektedir. Bu tayyareler için, Berlini ziyaret, ancak bir gezintidir. Fakat bunların taşıdığı bombalar, hakikî bir yer sarsıntısı tevlid edecektir.

Almanlar, hava hücumlarından masun değildirler. Almanyaya karşı hakikî hava muharebesi henüz daha başlamamıştır. Bu, sür'atle neticeler alabilecektir Almanya, kendi tayyare ihtiyatlarını geniş bir mikyasta harcamaktadır. Halbuki biz, Amerika Birleşik devletlerindeki ihtiyatlarımıza ancak yeni yeni dokunmağa başladık. Amerika Birleşik devletlerindeki istihsal, 1942 de Alman istihsalini geniş geniş geçecektir. Havalara hâkim olacağız.

Alman tebliği

Berlin 22 (a.a.) — Resmî tebliğ:

Muharebe tayyarelerinden mürekkeb kuvvetli hava filolarımız dün gece fena hava şartları altında bir defa daha Plymouth askerî limanına hücum etmişler ve infilâk ve yangın bombaları atmışlardır.

Deniz inşaat tezgâhlarında ve antrepolarda büyük yangınlar çıktığı ve gaz fabrikası civarında şiddetli infilâklar vuku bulduğu haber verilmektedir.

Great Yarmouth limanına, cenubî İngilterede bulunan tayyare meydanlarına karşı yeniden muvaffakiyetli hücumlar yapılmıştır. Hangarlar ve sığınaklar yı - kılmıştır.

21 nisan gecesi şarkî İngiltere üzerinde uçuş yapan hafif ve ağır muharebe tayyarelerimiz beş tayyare meydanına bombalar atmışlardır. Şiddetli yangın - lar çıkmış, yerde sıralı bulunan tayyareler tahrib edilmiştir.

Muharebe tayyarelerimiz dün gece Bristol kanalında bir kafile ile birlikte ilerlemekte olan sekiz bin tonilâtoluk bir düşman ticaret vapurunu batırmışlardır. Ayni tayyareler İngilterenin cenubu garbî sahilleri açıklarında diğer büyük bir vapuru ağır hasara uğratmışlar ve bir karakol gemisini batırmış - lardır.

Alman toprakları üzerine dün ne gündüz ne de gece düşman tarafından akın yapılmamıştır.

FRANSA

Tekrar mihvere doğru temayül ediyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ihtimalleri bahis mevzuu olmaktadır. Afrikada ve Balkanlardaki Alman muvaffakiyetleri üzerine Almanya ile işbirliği yapılması taraftarlarının mevkii kuvvetlenmiştir. Fakat Laval'in tekrar kabineye alınması ihtimali pek azdır. Çünkü Laval, halk tarafından sevilmemektedir. Maamafih Laval'in Pariste De Brinon'un yerine ve daha geniş salâhiyetlerle tayin edilmesi imkânlarından bahsedilmektedir. Aynı zamanda mütareke komisyonunun Wiesbadenden Parise nakledileceği de söyleniyor. Laval mütareke komisyonundaki Fransız heyeti reisliğine tayin edilecek ve bu suretle işbirliği tesri edilmiş olacaktır.

Amiral Darlan gene Parise gidiyor

Vichy 22 (a.a.) — Yarıresmî bir membadan bildiriliyor:

Başvekil muavini Amiral Darlan, pek yakında yeniden Parise gidecektir. Amiral Darlan'ın bu ziyareti esnasında Alman makamlarile bilhassa enteresan görüşmeler yapması pek muhtemeldir. Fransız nazırlarının son ziyaretlerindenberi, söylendiğine göre, Alman delegesi Abetz Berline gitmiş ve halen muallâkta bulunan Fransız - Alman meselelerini ilerletmesini mümkün kılacak direktifler almıştır.

İşgal altında bulunan mıntaka matbuatı, Laval'in çekilmesini takib eden haftalarda, 13 kânunuevvel degişikliklerinin, bazı noktaları halledilmek üzere bulunduğu bir zamanda yapılmış olduğunu söylemiş ve bu matbuata göre halledilmek üzere olan bu noktaları saymıştı. Bu meseleler arasında, Paris gazetelerine göre, ezcümle ,işgal altında bulunan ve gayrimeşgul kalan iki mıntaka arasında münasebetlerin muhtemel kolaylaştırılması, işgal masraflarının azaltılması, bir miktar çiftçi esirlerin serbest bırakılması vesaire bulunmakta idi. Bu meseleler, son haftalar zarfında bir tarafa bırakılmıştı. Filhakika, Almanya, bütün dikkatini Avrupanın başka bölgelerine hasreder gibi gözükmekte bulunuyordu.

Balkanlardaki son askerî hareketler, enternasyonal vaziyetin yeni bir safhasının nihayetlenmek üzere bulunması keyfiyeti, Fransız - Alman meselelerinin yakında yeniden tetkike vazedilebileceği zannını vermektedir.

Mareşal Petain'e Pirenelerde yaptığı son seyahatte refakat etmiş olan Amiral Darlan, iktidar mevkiine geldiğindenberi, tam itimadını haiz olduğu memleket efkârı umumiyesi tarafından takdir edilmek fırsatını bulmuştur.

Hitler, Petain'e mektub göndermemiş

Berlin 22 (a.a.) — Alman Hariciye Nezareti, Hitler'in Mareşal Petain'e bir mesaj göndermiş olduğu hakkında yabancı matbuatta çıkan haberleri kat'î surette yalanlamıştır. Hariciye Nezareti sözcüsü, Berlinle Vichy arasında muallâkta bulunan meselelerin şifahen Amiral Darlan'la büyük elçi Abetz arasında müzakere edildiğinin herkesçe malûm bir keyfiyet olduğunu ilâve etmiştir.

Almanya İspanyayı tazyik ediyor

Ankara Radyo Gazetesi

«Almanyanın İspanyayı yeniden tazyika başladığı haber verilmektedir. Bu meyanda Almanyanın Afrikaya asker sevketmek üzere İspanyadan geçid istediği ve İspanyanın Mihvere iltihakını taleb edeceği haber veriliyor. İspanya Hariciye Nazırı Sunner'in Mihverle daha sıkı işbirliğine taraftar olduğu haber verilmektedir.»

Times'in tefsiri

Londra 22 (a.a.) — Times'in diplomatik muhabiri şu mütalealar ileri sürmektedir:

Alman Hariciye Nezareti bir taraftan İspanyaya, diğer taraftan da Türkiye ile Rusyaya karşı bir diplomasi taarruzuna geçmiştir. İspanyol kabinesi son günlerde müteaddid defa toplanmıştır. Alman propagandacıları İspanyanın üçlü pakta girmek üzere olduğunu işae etmektedirler. Almanyanın Sovyetler Birliğile Türkiye nezdindeki büyük elçileri bu günlerde yeni talimat almakla meşguldürler. Alman propagandacıları Almanyanın Türkiyeye, kendisile bir ademi tecavüz paktı imzalamasını teklif edeceğini ihsas ediyorlar. Almanlar Iraktaki hükûmet darbesinin Türkleri endişeye düşüreceğini ümid etmektedirler. Onlara göre Türkiyenin cenubu şarkî hududunda bulunan Irak, Türkiyenin emniyetini tehdid edebilecek vaziyettedir. İngiliz kıt'alarının Iraka gön - derilmesile Raşid Elceylâni'nin İngiltereye sadakat teminatı vermesi Türklerin duyabilecekleri endişeleri hiç şüphesiz tahfif etmiştir. Almanların Türkiyeye karşı çevirmekte oldukları manevraları ve savurdukları tehdidleri daha ziyade teksif etmeleri ihtimali vardır.

Bugün 23 nisan bayramı

Ulus eğemenliğinin kuruluş tarihi olan bu mes'ud günü Çocuk Esirgeme kurumu genel merkezi bütün vatandaşlara kutlar.

İdarei Hususiye Memurunun
KANUN REHBERİ
Birinci Kitap

İstanbul Belediyesi Hesab İşleri Müdürü Muhtar Acar tarafından bina, buhran, arazi vergilerine ait kanun, nizamname, talimatname ve tebligatı umumiyelerle tahsili emval kanununu zeyilleri ve talimatnamesile birlikte ihtiva eden ve ayrıca tahsili emval kanununun tatbik tarzlarını bütün alâkadar kanunların hükümlerile mufassalan gösteren ve ayrıca her madde hakkında şahsî mütaleayı da muhtevi bulunan (Muhasebei Hususiye Memurunun Kanun Rehberi) adlı bir eser vücude getirilmiştir.

Bu kitap (3) lira bedelle satılmaktadır. Almak istiyenlerin doğrudan doğruya müellife müracaatleri ilân olunur.

Sümer Bank Umum Müdürlüğünden:

Yeni kırkım dolayısile mevsim için cari olmak üzere İktısad ve Ticaret Vekâletlerince müştereken tayin ve 10/4/1941 tarihinde ilân edilen esas fiatlara nazaran tesbit edilen mıntaka mubayaa fiatlarımız 1 numarada gösterilmiştir. Bu fiatlar normal yapağı fiatları olduğu cihetle normalin fevkinde keçe, çakıldak, pıtrak, koç ve saireyi ihtiva eden malların mubayaasında tatbik olunacak tenzilât nisbetleri de II numarada tayin olunmuşlardır.

Bu esaslar dahilinde mubayaaya başlamış olduğumuzu, mevsim inkişafına göre ekiplerimizin kırkım mıntakalarına gönderileceğini ve halen ekiplerimizin Mersin ve Diyarbakır mıntakalarında faaliyete geçmiş olduklarını alâkadarların nazarı dikkatine vazeder, daha fazla malûmat almak isteyenlerin İstanbulda Katırcıoğlu hanında Sümerbank Birleşik Yün İpliği ve Dokuma ve Sunğipek fabrikaları müessesesi merkezine müracaatleri lüzumu bildirilir.

YAPAĞI CİNSLERİ

No. I

		Tahid	Merinos (kirli)	Yarımkan (kirli)	Merinos (kuzu)	Trakya malları	Tip Trakya	İzmir	Aydınlı	Anadolu (ince)	Anadolu (kaba)	Şark (ince)	Şark (kaba)	Erzurum kızıl % 10 beyazlı	Van ve Erzurum beyaz	Karayaka ve koç	Deri malı
			Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr,	Kr,	—
İstanbulda teslim fiatları	Kilo		—	—	—	81	75	73	73	72	68	73	68	75	73	60	—
Mubayaa mahallerinde teslim fiatları																	
1) Edirde, Uzunköprü, Lüleburgaz, Kırklareli, Çorlu, Babaeski, Tekirdağ ve civarı																	
2) Bursa, Bandırma, Balıkesir, Karacabey, Kemalpaşa, Yenişehir, Manyas, Gönen, Biga, Bergama			170	150	130	—	71										
3) Manisa, İzmri, Aydın ve civarı								69									
4) Mersin, Seyhan ve civarı									67								
5) Afyon, Eskişehir, Kütahya, Bolvadin, Akşehir, İsparta, Burdur ve civarı										67	63						
6) Konya, Karaman, Kadınhan, Ereğli ve civarı										67	63						
7) Kayseri, Aksaray ve civarı											62						
8) Urfa, Mardin, Diyarbakır ve civarı												67	62				
9) Kars, Bingöl, Erzurum, Karaköse ve civarı														67	Erz. 65		
10) Van															Van 58		
11) Karadeniz sahili vilâyetleri																56	

Aid olduğu cinsin % 5 noksanile

No. II

Mubayaa edilecek olan mallarda parça, deri, keçe, koç, pıtrak, güveli mallar ile çakıldak ve yabancı madde toleransları ve rutubet miktarı aşağıda tasrih edilmiştir:

1) Parça: % 8 nisbetine kadar esas mal ile birlikte kabul olunur. Bu nisbetten fazlası esas mal fiatının % 25 noksanile alınır.
2) Deri: Esas mal ile birlikte gelen deriler bu mal fiatının % 5 noksanile alınır.
3) Keçe: % 3 e kadar esas mal ile birlikte kabul edilir ve fazlası için kiloda 8 kuruş tenzilât yapılır.
4) Koç: % 3 e kadar esas mal ile birlikte alınır.
5) Pıtırdaklı: % 3 e kadar sıvama pıtıraklı mal kabul edilir. Bu nisbetten fazla sıvama pıtıraklılar için kiloda 10 kuruş noksanile tediye edilir.
6) Güveli mal: Alınmaz.
7) Çakıldak: % 3 e kadar mal ile birlikte kabul olunur. Bu nisbetten fazlası tenzil edilir.
8) Diğer yabancı maddeler: Azamî % 1 e kadar kabul edilir. Fazlası tenzil olunur.
9) Rutubet: Normal olacaktır.
10) Çuval: Çuvallı mubayaada dara % 2,5 nisbetini aşmıyacaktır. (3041)

Sümer Bank Sellüloz Sanayii Müessesesi Müdürlüğünden:

Müessesemizin muhtelif servislerinde istihdam edilmek üzere, askerlik hizmetlerini yapmış ve memurin kanununun tarif ettiği evsafı haiz bulunanlardan müsabaka imtihanile 8 memur alınacaktır.

Yüksek İktısad ve Ticaret mektebi ve Ticaret Lisesi mezunları tercih olunacaktır.

Müsabaka imtihanı 5 mayıs 1941 pazartesi günü saat 14 te Sümer Bank İstanbul Şubesinde yapılacaktır.

İmtihan mevzuları:

1) Ticarî hesab
2) Umumî ve sınaî muhasebe
3) Umumî iktısad
4) Ticarî hukuk.

İmtihanlarda kazanacaklara 3659 sayılı kanun hükümleri dairesinde intibak edecekleri derecelere göre ayrıca işletme zammile 80.—, 120.— lira ücret verilecektir.

Taliblerin imtihana girmek üzere aşağıda yazılı vesikalarının asılları veya musaddak suretlerile Sümer Bank İstanbul Şubesine müracaatleri ilân olunur.

MÜDÜRİYET

1) Askerlik vesikaları
2) Tahsil vesikaları
3) Hüviyet cüzdanı
4) Hüsnühal vesikası
5) Hüsnü hizmet vesikası.

Sıhhat muayeneleri Banka doktoru tarafından yapılacaktır. (3161)

Eskişehir Hava Okulu K. dan:

1 — Eskişehir Hava okuluna beş ingilizce tercüman alınacaktır. Azamî ücret 210 liradır. Talib olacaklara yapılacak imtihanda gösterecekleri bilgi ve liyakat derecesine göre imtihan heyetince takdir ve tensib edilecek ücret verilecektir.

2 — Aşağıdaki vasıfları haiz bulunan isteklilerin okulda teşkil edilecek bir heyet tarafından imtihanları 1/5/941 tarihinde yapılacaktır. Taliblerin 25/4/941 tarihine kadar Eskişehir Hava Okulu Komutanlığına müracaat etmeleri ve imtihan günü olan 1/5/941 tarihinde Eskişehir Hava Okulu Komutanlığında bulunmaları ilân olunur.

A — Türk olmak ve ecnebi kadınlarla evli olmamak.
B — Askerliğini bitirmiş olmak.
C — Medenî haklardan mahrumiyet cezasile mahkûm veya devlet için mazur teşkilâtlara mensub olmamak.
D — İyi ahlâk eshabından olmak ve haysiyet ve namusu muhil fiillerle ve alelitlâk ağır hapis veya o derece cezayi müstelzim bir fiille mahkûm olmamak.
E — Sıhhî ahvali vazife görmeğe müsaid olmak (raporla)
F — Lise veya muadili tahsili görmüş olmak veya devlet memuriyetlerinde hizmeti mesbuk olmak ve bunlara aid vesikalar ibraz etmek.
H — En az üç sene hizmet edeceğine dair noterlikçe musaddak taahhüd senedi vermek. «2301» (3145)

TAKSİM Gazinosundan

Çalgılı müesseselerin kapanma saatleri tahdid edildiğinden bugünden itibaren paviyonumuz da diğer salonlarımız gibi saat 20 den saat 24 e kadar sayın müşterilerimize açık bulundurulacaktır. Dans, müzik ve varyete. Öğle yemekleri için kışlık ve yazlık bahçelerimiz işlemektedir.

Adapazarı asliye birinci hukuk hâkimliğinden:

Sabanca nahiyesinin Çayiçi mahallesinden İsmail Şemseddin Rendentiyan vekili avukat Ahmed Kulen tarafından Sabancanın İstiklâl caddesinde 12 No. lı evde mukim Salih Niyazi aleyhine ikame olunan ve emlâk mukabilinde verilen sekiz yüz otuz lira yetmiş kuruşun tahsili davasının icra kılınan tahkikatı sırasında, dava olunan Salih Niyazinin ikametgâhı meçhul kaldığından davetiye ve arzuhal sureti Cumhuriyet gazetesile tebliğ olunmuş ve muayyen olan günde gelmemiş olduğundan hakkında gıyab kararı sadır ve ilânen tebliğine karar verilmiş ve muhakeme 30/4/941 tarihine musadif çarşamba saat 10 a bırakılmıştır. Yevmi muayyende Adapazarı asliye birinci hukuk mahkemesine gelmediği veya vekili kanuni göndermediği takdirde borc senedindeki imza ve sened muhteviyatının borclu tarafından tamamen kabul edilmiş addolunacağı ve hakkında gıyabi hüküm sadır olunacağı gıyab kararının tebliği makamına kaim olmak üzere ilânen tebliğ olunur. (3171)

SATILIK APARTIMAN

Şişli Etfal istasyonu Samanyolu sokak Büket apartımanı satılıktır. Tramvaya bir dakika, her katta dörder oda, geniş matbah, mükemmel banyo, çamaşırlığı, büyük bahçesi vardır. İradı 1080, fiatı 15,000 liradır. Taliblerin üçüncü kata müracaatleri.

GRİPİN varken bu ıstıraba katlanılır mı?

GRİPİN

Baş, Diş ağrıları, Nezle, Kırgınlık ve Üşütmekten mütevellid bütün iztırabların başlamasile beraber aklımıza gelen ilk isim olmalıdır.

MİDEYİ BOZMADAN KALB VE BÖBREKLERE DOKUNMADAN

En Seri Tesir, En Kat'î Netice

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Taklidlerinden sakınınız.
Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

İnhisarlar D. Bakır Başmüdürlüğünden:

Şartnamesi mucibince 941 malî senesi içinde D. Bakır Başmüdürlüğü ile Mardin, Cizre, Nusaybin, Kızıltepe, Midyat idareleri arasında yapılacak olan tuz nakliyatı 15 gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Nakledilecek tuzun muhammen miktarı «1,660,000» kilo, muhammen bedeli «30330», Muvakkat teminatı 2274 liradır. Muvakkat ihale 9/5/941 tarihine musadif cuma günü saat 14 te D. Bakır İnhisarlar Başmüdürlüğünde müteşekkil Komisyon tarafından yapılacaktır.

Şartnamesi Ankara, İstanbul, Siird, Mardin, Bitlis ve D. Bakır İnhisarlar İdaresinde mevcuddur. (3140)

Bir Çok Genc Kızlar Ve Genc Kadınlar

Gencliklerine mağrur olarak güzelliklerinin temadisini mümkün kılacak olan yüz tuvaletine bigâne kalmışlarıdır. Kadında dikkat edilmesi pek mühim olan nokta: Cildin incelik ve taravetini ebediyen muhafazadır.

Seneler, binbir vazife içinde çalışan ve yorulan genc kadınların biâman düşmanıdırlar. Bedenî ve dimağî yorgunlukların neticesi guddeler elâstikiyetini kaybederler ve cildde (Leke) diye tavsif edilen avarizi (Rüzgâr ve güneşin de tesirile) husule getirirler. İşte bu gibi halâtta ve bu gibi avarize karşı **KREM PERTEV**; terkibinin kuvvet ve kudreti sayesinde cildi besler ve harabiden kurtarır.

Yüz binlerce kadının tecrübe ettiği ve sevdiklerine tavsiyeden hâli kalmadığı KREM PERTEV ile günde yapılacak 3 - 5 dakikalık bir masajın ne gibi harikalar yarattığını pek kısa bir zamanda siz de muterif olacaksınız. KREM PERTEV'in yarım asırlık beynelmilel şöhreti asılsız değildir. Ondan istifade ediniz.

Arif Hikmet Bey Vakfı Müteveliliğinden:

KİRALIK HAMAM VE EV

Semti	Mahallesi	Sokak	No.	Cinsi
Kuzguncuk	Kuzguncuk	Hamam Cad.	5, 3	Hamam ve ev

Yukarıda yazılı hamamla bahçesindeki evin kira müddetleri 31/5/941 günü biteceğinden mezkûr hamamla ev tarihi tesliminden itibaren kiraya verileceğinden usulen açık arttırmaya konmuştur.

İsteklilerin teminat paralarile 5 mayıs 941 pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar Topkapı Fatmasultan mahallesi Kahalbağ sokağında 18 numaralı evde mütevelliliğe müracaatleri ilân olunur. (2185)

İstanbul Mıntaka Liman Reisliğinden:

Motörler için 10 ton benzinle 20 ton mazot ve 4 ton gaz kapalı zarfla mubayaa edilecektir.

Tahmin bedeli 6869 lira, % 7,5 teminat muvakkatesi 515 lira 17 kuruştur.

İhale 24/4/941 perşembe günü saat 15,30 dadır.

Taliblerin malî ve ticarî vesaiki muteberelerile teminat makbuz veya banka mektublarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Komisyon Başkanlığına tevdi etmeleri ve şartnameyi almak istiyenlerin Galatada Rıhtım üzerinde kâin Mıntaka Liman Reisliği İdare Şubesine müracaatleri ilân olunur. (2795)

Zonguldak Belediye Reisliğinden:

20 lira aslî maaşla bir sıhhat memurluğu açıktır. Evsafı haiz olanların sıhhat Vekâletine müracaatleri. (3122)

Fennî Sünnetçi

EMİN FİDAN

Kabine:: Beşiktaş Erip Apartımanı, Telefon: 44395 - Evi: Suadiye İstasyon yanı.

Erenköy nahiyesi Nüfus memurluğundan:

Erenköy Etemefendi caddesinde 2/1 No. lı köşkte oturan ve Erenköy nahiyesinin Sahrayicedid mahallesi Etemefendi caddesi 17 H. nüfus kütüğünde kayıdlı Hüseyin Hüsnü oğlu Hüseynin İşbay soy adı İstanbul asliye 5 inci hukuk hâkimliğinin 17/3/941 T. ve 940/170 sayılı ilâmile (Sami) olarak değiştirildiği ilân olunur.

Üsküdar asliye hukuk hâkimliğinden:

941/1402

Saadet Şengezer tarafından kocası Kadıköyünde Modada Dalga sokak 14 No. lı hanede sakin Behçet Şengezer aleyhine açılan boşanma davasından dolayı müddeaaleyh Behçetin ikametgâhı meçhul olduğundan tebligat icra edilemediğinden ilânen tebliğat yapılmasına karar verilerek tahkikat 27/5/941 salı günü saat ona talik ve bu babdaki davetiye ile dava istidası sureti mahkeme divanhanesine asılmış olduğundan müddeaaleyhin bir ay zarfında dava istidasına cevab vermek ve muayyen günde de mahkemeye gelmek üzere keyfiyet ilân olunur. (4563)

Sahib ve Başmuharriri: **YUNUS NADİ**
Umumî neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: **HİKMET MÜNİF ÜLGEN**

Cumhuriyet Matbaası

SATILIK KONAK

İstanbul Sultanahmed Binbirdirek mahallesinin Çeşme ve Suterazisi sokağındaki mahallen 19, 21, 23 kapı numaralı 960 metre murabbaında bahçeli muhteşem konak, Sultanahmed Birinci Sulh Hukuk mahkemesi marifetile 25/4/941 cuma günü saat 14 te müzayede ile satılacaktır.

KÜÇÜK MODADA

KIRALIK

Marmaraya, Adalara, Fenerbahçeye nazır bir kat üzerine beş geniş oda, büyük taras, yerler parke, sıcak su tertibatı, hergün sabahları gezilebilir.

Mevsimlik veya senelik kiralıktır. Küçük Moda deniz banyoları üzerinde No. 1/1. Telefon: 23129.

Kamera di komerço Italyana di Istanbul CEMİYETİ

Faal ve mülhak azalarının heyeti umumiye içtimaının 25 nisan cuma günü saat 17 de Tepebaşında Meşrutiyet caddesinde 161 numarada kâin Roma kulübü salonlarında yapılacağını ve aşağıdaki mevaddın tetkik edilece - ğini ilân eder.

RUZNAME:

1 — Evvelki heyeti umumiye zaptının kıraat ve kabulü.
2 — Cemiyet işleri hakkında reisin raporu.
3 — Cemiyet nizamnamesinin değişmeleri.
4 — 1940 yılı için malî rapor ve murakıbların raporu. 1941 senesi için bütçe teklifi.
5 — Murakıbların tayini.

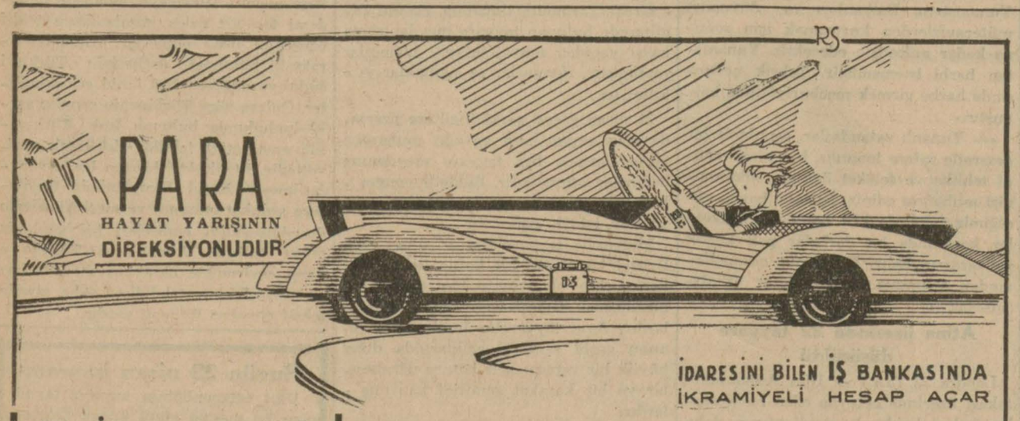

T. İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesabları 1941 ikramiye plânı

KEŞİDELER: 4 şubat, 2 mayıs 1 ağustos, 3 ikinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 İkramiyeleri

1	aded	2000 L.lık	=	2000.—Lira
3	»	1000 »	=	3000.— »
2	»	750 »	=	1500.— »
4	»	500 »	=	2000.— »
8	»	250 »	=	2000.— »
35	»	100 »	=	3500.— »
80	»	50 »	=	4000.— »
300	»	20 »	=	6000.— »

Maliye Vekâleti Levazım Müdürlüğünden:

Cinsi:	Çelik şerid
Adedi:	40.
Beherinin kıymeti:	35 Lira.
Teminat Akçesi:	105 Lira.
Evsafı:	«20» metre uzunluğunda saplı, baştan 10 santimi kırmalı veyahud sıfırın baş taraftaki tutacak halkasının bitişiğinde bulunmak ve yumuşak çelikten imal edilmiş olmak.

Yukarıda aded, cins ve evsafı yazılı malzeme 29/4/941 tarihine rastlayan salı günü saat 15 te Maliye Vekâleti Millî Emlâk müdürlüğü birinci şube odasında müteşekkil komisyonda pazarlıkla satın alınacaktır.

Fazla malûmat almak için Millî Emlâk müdürlüğüne müracaat olunmalıdır. «2027» (2811)

YILDIZ

HUSUSÎ NÜS
YILDIZ'ın 8 inci HUS
nüshası BUGÜN
Bu sayı bir:
GARY COOP
Nüshas
Gary Cooper'in bol ve
resimlerle süslenmiş mufass
yatı - En son çevirdiği
den birinin gene bol resimli
Ayrıca: İki renkli bir
Her yerde 15 ku

Çankırı Belediyesinden:

Çankırı Belediyesinin 941 malî senesi ihtiyacı olan evrakı matbuanın 4/941 tarihindeki açık eksiltmesinde hiç talib zuhur etmediğinden bir gün daha temdidine karar verilmiştir. 28/4/941 tarihine musadif pazartesi saat 15 te Çankırı Belediyesinde Encümeni Belediyece icra kılınacak ihaleye iştirak edeceklerin % 7,5 teminatı muvakkatelerile mezkûr encümeni Belediyeye müracaatleri ve şartname ve listesini görmek istiyenlerin hergün Belediyeye müracaat edebilecekleri ilân olunur.

YATAKLI - VAGONLA

Önümüzdeki 1 mayıs 941 PERŞEMBE gününden itibaren
STEFAN KARNOÇİ ORKESTRA
Klâsik ve Dans repertuarlarını HER AKŞAM
Ankara *GAR KAZİNOSU*
Muhterem müşterilerine takdim edecektir.
Nefis Yemekler - Temiz ve Muntazam Servis - Mutedil

D. Limanları İş. Um. Müdürlüğünden

Memur alınacak

1 — İşletmemizin muhtelif şubelerinde münhal bulunan müsabaka imtihanile memur alınacaktır.

2 — İmtihan 28/4/941 pazartesi günü saat 14 te yapılacaktır.

3 — İmtihana girmek için asgarî orta mekteb mezunu olmak ve Ticaret mektebi mezunları ve lisan bilenler tercih olunacaktır.

4 — Alâkadarların ve mukaddema müracaat etmiş taliblerin, evvelce mezkûr tarihten evvel Memurin Müdürlüğüne müracaat telerile mezkûr tarihten evvel Memurin Müdürlüğüne müracaat vesaikı ilân olunur.

MAKİNE ve ELEKTRİK MÜHEND
KİMYAGER, İŞLETME MUHA
ve TİCARET ŞEFİ ALINACA

SÜMER BAN Umumî Müdürlüğünden

Umumî Müdürlüğümüzün muhtelif servislerinde biri 400 mevkii) diğeri 260 lira ücretli iki kimyagerlik, biri 400 (ihtisas üçü 300 er lira ücretli (ikisi ihtısas mevkii) dört makine mü 260 lira ücretli bir elektrik mühendisliği, 300 lira ücretli iki işletme muhasibliği (ikisi de ihtisas mevkii) ve 300 lira ücretli mevkii) bir ticaret şefliği münhaldir.

Tayin edileceklere yukarıda yazılı kadro tahsisatları dahilinde ve 3968 sayılı kanunlara nazaran alabilecekleri ücretler verilecektir.

Taliblerin meslekî tahsil ve mesailerini gösterir vesikalarile cuma günü akşamına kadar Ankarada Umumî Müdürlüğe müra

Devlet Demiryolları işletme U. M.

İdaremizin Haydarpaşa limanında bir sene zarfında deniz vesaitile lana ve supalandan vinçle veya arka ile vagonlara verilmek suretile olan tahminen 132758 ton maden kömürile 558 ton kok kömürünün tahliye işi 2/5/941 tarihine musadif cuma günü saat 11 de Haydarpaşa nası dahilindeki 1 inci İşletme Komisyonu tarafından kapalı zarf usulile nakasaya konulacaktır. Bir senelik maden ve kok kömürü tahmil, tahliye 17234 lira 46 kuruş muhammen bedel konulmuştur. 1292 lira 58 kuruş teminatla bu iş için kanunen ibrazı lâzım gelen vesaik ve teklifleri en saat 10 a kadar Komisyon Reisliğine vermek lâzımdır. Şartnameler İşletme Müdürlüğünden, Ankara 2 nci İşletme Müdürlüğünden ve Liman Rıhtım Başmüfettişliğinden parasız olarak verilir.

Türkiye Cumhuriyeti

ZİRAAT BANKAS

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası
Şube ve Ajans adedi: 265.
ZİRAÎ ve TİCARÎ HER NEVİ BANKA MUAMELELERİ
Pâra biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 aded	1.000 liralık	4.000 lira	100 aded	50 liralık	5.000
4 »	500 »	2.000 »	120 »	40 »	4.800
4 »	250 »	1.000 »	160 »	20 »	3.200
40 »	100 »	4.000 »			

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede: 4 defa 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylûl, 11 Birincikânun tarihlerinde çekilecektir.